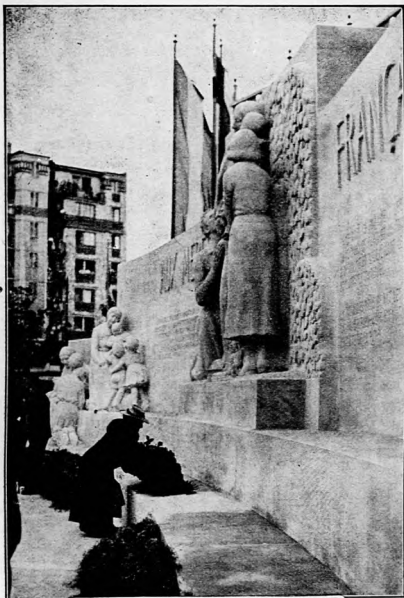

A MAGYAR ASSZONY

Az „Anyák szobra” Párizsban.

ALAPITOTTA: BERTA ILONA. SZERKESZTI: AMBRÓZY MEGALZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ

2. SZÁM. 1939. JANUÁR 15.

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.

Tormay Cecile

a zsidóságról

Az emberiség olykor évszázadokra megfélemledik a zsidó nép tetveiről és hatalmától. Az egyiptomi ógizet, Kanaán sorsa, Róma felosztása, Bizánc vallási viillon-gásai, Spanyolország süllyedése . . . oly messze van. És messze vannak a nagy zsidó-üldözések is, melyek következetesen akkor lobbantak fel, ha a judeai nép túlvakmerően nyújtotta ki a kezét. A felesszemélés bosszúja: az üldözés, mindig rövid ideig tartott. A zsidóság a balsiker után sebesen tűnt vissza a homályba és mákonyport hintett a népek szemébe, hogy nemzedékekre megvakuljanak és ne emlékezzenek.

*A háborút megelőzőleg az ezerszer meghódított világpsiehe altatta el a magyar nemzetet is. Láttuk, hogy a keletről beözönlő zsidóság a falusi pálinkamérők után rátette a kezét a földünkre. A városi kis töföskereskedés után rátette a kezét egész gazdasági életükre. Láttuk, hogy ez a zsidóság a háború alatt kivonta magát és milliókat szerzett, míg a mieink mankót szereztek. Hallottunk róla, hogy egy zionista kongresszus Párisban azt a határozatot hozta: a zsidóságnak törekednie kell, hogy világuralma támpontjául Budapestet, azután Magyarországot elfoglalja. — És sokan voltunk, akik 1917-ben a háború alatt olvastuk a magyarországi zsidóirodalom legkomolyabb tehetsége, Ignotus Veigelsberg Hugo megdöbbentő kijelentését a szabadkőművesek lapjában, a Világban: „. . . a végsőn is túlmenő áldozatkészséggel mentjük át **azutánra** intézményeinket, eszközeinket és embereinket.”*

*— És eljött az **azután** . . .*

(Bujdosó könyv 11. kötet.)

Hittel és hűséggel

Az új esztendővel nem áradt nyugalmasabb légkör a mi földrészünkre. Sőt, a gyakran megújuló légköri zavarok okozta veszély elhárítása súlyos feladatokat ró az Európa sorsát intéző államférjakra. Higyjük, hogy mint a közelmúltban, úgy a jövőben is sikerül diplomáciai úton megoldani a sorsdöntő kérdéseket és a nagyhatalmak vezérei megmenhethetik Európát a katasztrófától és megteremthetik az igazságos békét is.

Higyjük, hogy az igazi kultúra legyőzi a civilizációt, mely — egy nagynevű Egyházatya megállapítása szerint — túlteng a kultúra rovására a mai életben.

Legyünk bizakodók és higgyük, hogy az európai és már az amerikai hallatlan jeggyverkezés is azért van, hogy a békét biztosítsa. Higyjük, de azért készülünk el lelkiileg is minden eshetőségre.

Az asszonyi lélek ereje: a hit, a hűség, és a szeretet. Hogy mit jelent és mire képes ez a háromság, a felelősségérzettel együtt, azt éppen a «Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségében» volt alkalmunk hosszú esztendőkön át megfigyelni.

Künn a világban lombolhatott a vihar, barátok válhattak ellenségekké, ellenségek barátokká; elfelejtették azt, akire legnap még esküdtek, összeomlhattak erősnek hitt várak; megváltozhatott az, ami állandónak számított. De ezekben a nyugtalan változásokban is megmaradt a maga útján, aminek meg kellett maradnia; a dolgok törvényszerűségénél fogva, megmaradt az asszonyok erős vára: a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. — Él és napról-napra erősödik, gyarapszik ez a nagy asszonytábor. Éltető-ereje: asszonyainak hite, kipróbált hűsége és vezérgondolata, melyet a szövetség nagy alapítója irt zászlajára: «Krisztus, Haza».

A hit erőt ad a célludatos munkára, a magyar asszonyok hűsége, kitartása a nagy eredményeket, az isteni örök igazság gondolatát szolgálja.

á. v.

A debreceni egyetem első női kormányzógyűrius doktora

Dienes Éva dr.

Láttam pólýában, láttam tipegő kisbaba kötőiseiben s gyönyörködtem benne évekkal később, mikor már mint egyetemi hallgató, vezetője volt társnőnek. De most, mikor mely szemével, mosolyos szájjal a kitüntetett doktor főtárgyában áll előttem, nem tudom hinni, hogy dr. Dienes Éva, Debrecennek, a Dóczy intézetnek s az egész magyar nőársádnaknak büszkesége ugyanaz, akinek lépéseit kiesi korában követtem.

Komoly szeméből előtte járó nemzedékek beszélnek hozzám. Tili néni látom, aki a nagy világ számára dr. Konez Aurélné, Karácsonyi Otília, kir. főgázgató, — a Dóczyisták számára anya-simogatást ajándékozó, melegséget árasztó jószág volt. Tili néni hűgát látom, Dienesné Karácsonyi Juliskát, — akit soha nem tudtam teljesen elképzelni tanárnői méltóságában, mert mindig a kortársat éreztem benne. S most leánya is követte a nagyszerű pedagógus asszonyok nyomdokait. Méltó lett kiváló nagynénjéhez és édesanyjához, méltó lett nagy tehetségű édesapjához: a debreceni gróf Tisza István Tudományegyetem fennállása óta ő lett az első kormányzógyűrius kitüntetett női doktor. Most már tanít ő is a Dóczy Intézetben s mérhetetlen szertettel fordulnak feléje a kis és nagy leányok. Esztendőns németországi tanulmányútja után értékes előadást tartott az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesületében s a Harmadik Birodalom német asszonyának szerepét meggyőző erővel, mely tanulmányok alapján ismertette. Doktori dissertációja: „Das Witwenbuch des Erhart Gross“, méltán kellett nagy feltűnést s minden elismerést megérdemelt, mert eddig nyomtatásban meg nem jelent kodexet ismertetett az utókorral. És december 15.-én délelőtt, négy férfi mellett Magyarország főméltóságú Kormányzója nevében dr. Dienes Évát is doktorrá avatta Zsindely Ferenc államtitkár. Nagyhatalús beszéd kíséretében nyújtotta át a legkiválóbb debreceni jelölteknek a kormányzói gyűrűket, e szavakkal:

Ő küldötte ide ma képviselőtében, Ő, a legfőbb

Hadúr, aki számon tartja tudományos téren működő katonáit is, mert a jövendőért folyó harc minden téren és minden csataterén folyik Ezeket a gyűrűket küldte Nektek. Szimbolizálják ezek a karikák a hűségnek és kötelességteljesítésnek végtelen voltát, mely nemzedékeken át örökölődik.

Dr. Dienes Éva méltó lett tehtészeinek nemes fájához. S mikor a magyar asszonyok áldást kérnek induló életére, áldást kívánnak azokra is, akik oly csodálatos példát mutattak számára.

Szentmihályiné Szabó Mária

... s akkor megesküszünk.

Egy pesti bérház lépcsőit rőttem az óslakó közönyös megszokásával s mikor a harmadik emeleti fordulóhoz értem, akarva-nemakarva meg kellett állnom. Egy lány és egy asszony beszélgettek. Ez ugyan még nem meglepő kép, hisz az emeleti folyosó bőcsője a pesti pletykáknak. Csakhogy ez más volt.

A lány szeme helyén két sötét folt — mint két hamis ablak — meredt felém. Hosszúak vékony kezében kosár s egy karcsu, jéhr bot: a vakok szeme.

Az asszony, amolyan mindig ráérő típus, aki a leves és a rántás között szokta felfrissíteni herbatag káposztalát a külvilággal, lehetőleg olyan formában, hogy jóakarató érdeklődéssel meghallgatja az éppen ott sepregető vicinét, aki szolgálatkészen adja elő a mindenkori legfrissebb hízi eseményeket.

Szóval a meglepően széparú vak lány és a lompos pesti asszony.

Amint odértem, éppen a leány beszél. Világtalan szemét a fény félt fordította, mintha sít-kérezne (a vakok nagy része így tesz, ha beszél) s lassú, határozott hangon, mintha nem is az előtte állónak, hanem a jó Istennek mondaná, jejezte be a régebben megkezdett mondatot:

— ... s akkor megesküszünk! — S ezt úgy mondotta, mintha az evangéliumot idézte volna.

Itt elég sok meglepetés éri az embert, de mondhatom ez a ritkábbak közé tartozik. Nem is akartam elhinni, hogy egy vak lány, aki fejéket árul a pesti házak folyosóin, ilyen bizakodva mondhatta ezt ma, amikor sokkal biztosabb egyisten-cijű nők remegnek a férjhezmenés gondolatától a nehéz viszonyok miatt.

Úgy néztem rá, mint egy csodabogárra, akis valahonnan, valami ismeretlen erdőből idétevédt a szomorú, szürke kőkövek közé, hogy aztán rádöbbenve hivatására, bőveletbe ejtse a hitellenkedőket, a kétkedőket és bizalmatlankodókat. Csodálkozva néztem. Az arca különös fényben ragyogott, mely több volt, mint a szerelem betárlól visszaverődő csillogása. A tiszta, a szent hit fénybe volt.

Szerettem volna odamenni hozzá, megfogni a kezét s megköszönni a hitét, a bizakodását, de mire elgondoltam, a lány már tovább ment, biztos, sokszor kipróbált lépésekkel.

Azóltu árakányszor abba a házba megyek, mindig eszembe jut az a sápadt szép leányarc, azzal a két sötét folttal a szeme helyén s mint egy régi, visszacsendülő muzsika zendül fel bennem a mondattörődék:

— ... s akkor megesküszünk.

Lukács József

Délre járt az idő és a kis Majorné igen jól találta magát az otthonában.

Rend és tisztaság ragyogott a szobákban, a kályhában pattogott a tűz és a nap öntelt fényessége is beáradt az ablakokon, vidáman, csillogón.

Milyen szép is az élet!

Az ablakpárkányokon virágok mosolyogtak, közöttük kis emeleteken apró kaktuszok. Borzasak, szúrások, tömzsi, mint holmi koravén, jókedvű manók.

Az ebéd már majdnem kész volt, a lány most ugrott le tejfelért, de félkettőig még hosszú az idő, mire Viktor megjön a hivatalból. A kis Majorné éppen ezért elővett egy sárgafedelű könyvet, megnézte az utolsó oldalát, azután, akárcsak lánykorában, odaosont a kredencez, kivett egy linzert, beleharagolt és szájában felejtve a süteményipát, felkucorodott a jónak ígérkező könyvvel a diván sarkába.

Ekkor éles berregéssel megszólalt a csengő. Majorné riadtan nyelte a falatot, a könyvet és süteményt a kredenc márványára svasztotta és kiszietett.

A tejüveg mögött magas árny imbolygott.

A lány is megjött; kulcsával kaparászolt a konyhabejáró zárján.

Majorné kinyitotta az ajtót. Magas, elegáns, rokonszenves arcú fiatalember állt előtte.

A férfi mélyen meghajította magát.

— Hattay vagyok, csókolom a kezeit. Nem tudom, elég szerencsével járok-e, hogy Viktort...

— Parancsoljon befáradni, Viktor ugyan még nincs idehaza, csak fél kettő tájt szokott megjönni. Talán megbeszéltek?...

— Oh, mit sem tesz, asszonyom, mit sem tesz.

— Kérem, foglaljon helyet.

— Köszönöm... De milyen kedves, milyen elragadóan kedves az otthonuk, nagyságos asszonyom! Úgy látom, itt minden darab a ház asszonyának izlését dicséri.

— Oh, — mondta Majorné és kinézett az ablakon.

A férfi azonban nem terelte bele a csöndbe a kicsi pauzát. Vidoran folytatta:

— Szép lakás, meleg lakás. Napos, innen ugyan sohase kell elköltözniök. Pedig manapság minden második család a hurcolkodásra gondol. Drágák a lakások.

— Bizony. Pedig alig van ház, amelyeknek ne lenne a kapujában cédula.

— Úgy van, könyörgöm. Egyik ismerősöm mondotta, hogy a multkoriban megnézett egy négyszobást. Fölment; hát a négyszobásnak hirdetett lakás hatból állott. Kettőt letagadunk és ingyen adunk, nevetett a házmester, mert ha kiírjuk, hogy hat szoba, hát a kutya se jön megnézni, haha; jellemző, nagyságos asszonyom, jellemző.

— Persze. Kinek is van ma pénze? Most, amikor egyebet sem hallunk, mint csökkentés, redukció, leépítés, igazán nem csoda...

— Általános jelenség ez. Valami erőszekű emberre lenne szükség, valami országokközi összefogásra. A francia bank trezorjában, ha szabad ezt a szót használnom, penészedik az arany és itt? Ehh...

Most a férfi nézett ki az ablakon.

Majorné jobban szemügyre vehette: érdekes profil, okos homlok és az egész emberben volt valami megnyerő öntudatoság. Hattay... ki lehet az ember? Viktorosához visszatért barát, régi ismerős? Ügyfél? Osztálytárs? Igen, valami ilyesféle lehet. Oszálytárs, akivel az ember semilyen, vagy egészen híg kapcsolatot tart, de mégis a tünt, kedves emlékek, az iskolapad felejtetlen emlékei örökre a jóbarátságot kohlják egymás közt.

— Egy pohárka sartrózt, cigarettát? — emelkedett fel a háziasszonyka és kisvártatva két cigarettá füstgombolyagjai úsztak a betűző nap fénykévéiben.

— Érdekes idöket élünk mégis, — mondotta a férfi azzal a nyomatékkal, mint amikor egyes szavakat pilléreknek szánunk további, rájuképülő mondanivalónk számára. — Érdekes, hogy ma, amikor a legtöbb ember gondjait a primitív szükségletek fedezése okozza, cipógombok, ruha-gondok, amikor egy diplomás ember napról-napra félcentivel lejjebb köti meg a nyakkendőjét, hogy eltüntesse a fozslányokat, a bravuros technika nem ruhát, cipőt és nyakkendőt dob oda az emberiségnek, hanem sztratoszféra-gömböket gyárt, csodagázakat sűrít és a legjobban konstruáló agyakat pattanásig feszíti azért, hogy egy csapágy ötszáz löerő helyett ötszázhuszat vagy ötszáznegyvenet, de mindig többet és többet, rekordprodukciót bírjon meg.

— En úgy látom, Amerika hajszoja bele az emberiséget...

— Lehet. Nem mondom. De Amerikában, ezt tárgyilagosan el kell ismernünk, sok a gyakorlati érzék. A praktikusság, az öncélúság. Hogy Amerikánál maradjunk, nézzem ide asszonyom...

A férfi felemelkedett, cigarettáját beledobta a hamutartó majolikacápa szájába, mellényzsebébe nyúlt és egy kis dobozt vett elő.

Hirtelen mozdulattal fölkapta az egyik ebédlőszéket, lapjával az asztalra helyezte, a plafonra meredő széklábak talpára villámgyorsan holmi apró fémkupakot kattantott rá, majd ismét lekapta a széket és most már a sima parkettre helyezve, messzire surrantotta azt, a szomszéd szoba nyitott ajtófélfái közé.

A megtalpalt szék biztosan és nyílegyenesen kocsolyázott, Majorné csak ámult-bámult, félszegen és zavartan nézett a férfire.

De az természetesen és folyékonyan beszélt:

— Ez Amerika, nagyságos asszonyom! Ez a törülmetszett amerikai praktikusság. A franciszközi Werthmuth Limited találmánya és szabadalma. Takarításnál, vendéglátásnál, megbé-

csülhetetlen. Negyvennyolc ilyen szegecs két pengő, de szolgálhatok nagyobbakkal is, asztal- és bútorlábakra, úgyszintén nikkkelkivitelben zongoratalpaknak.

— Kérem, — mondta ijedten a kis Majorné — hagyja itt ezt a dobozt. Itt a két pengő.

— Egyébbel?

— Nem, nem, köszönöm.

— Úgy, engedje meg, nagyságos asszonyom, hogy legmélyebb tiszteletem nyilvánítása mellett jóindulatulag támogatását továbbra is remélhessem és kérem, ne mulassza el kedves ismerősei körében felhívni a figyelmet a Werthmuth Limited olcsó és masszív kivitelű bútorsegecsre.

Az ajtó bezárult az ügynök után.

A kis Majorné pedig dühös töprengéssel nézett bele a napba az ablaknál.

A nap azonban szeliden, békésen háborítatlanul tűzött alá, mint eddig, enyhe, édes melegét árasztva a kis emeletre, amelyeken a kaktuszok, borzasak, szürösak, tömzsik, mint holmi koravén, jókedvű manók mosolyogtak.

Nem félek a nagyvíztől!

Történelmi mosolyok

Hyacinthe Rigaud francia festőművész nem szerette nők arcképét festeni.

— Ha úgy festem meg, hogy élethű a kép, — mondotta — akkor az illető hölgy nem találja elég szépnek. Ha hízlegően szépek festem meg, akkor meg nem találja hasonlatosnak.

Egy hölgy, aki arcát nagyon rúzsozta, Rigaudval festette meg arcképét. Midőn a kép elkészült, a hölgy panaszkodott a művésznek, hogy nem használta szép színeket és megkérdezte, hol vásárolta a festékeket?

— Azt hiszem, Madame, — felelte Rigaud, — hogy a festékeket mindketten ugyanannál a kereskedőnél vásároljuk...

Vizvári Gyula, a Nemzeti Színház híres komikusa, egy alkalommal meglátogatta egyik rokonát, ahol nagy készülődés volt, mert másnapra tervezték a család egyetlen leányának esküvőjét. A vőlegény ekkor így szólt a menyasszonyhoz:

— Azt akarom, hogy holnap az anyakönyvvezetőtől azonnal a templomba menjünk és ne délután, ahogyan eredetileg terveztük... Akarom, hogy a lakodalmunkra legalább harminc vendéget hívjunk meg... Akarom, hogy cigánybanda játsszon az ebéd alatt... Akarom ezt... Akarom azt...

Az anyós ekkor odasúgta Vizváriának:

— Kicsit rosszul kezdődik ezzel a sok „akarom”-mal, nem gondolja?

— Hagyja csak beszélni szegénykém, — válaszolta a színművész — ezek ugyanis az utolsó akaratai!

Samuel Johnson, a híres angol író egy alkalommal azt mondta annak a hölgynek, akit később feleségül vett, hogy nagyon szeretné megkérni a kezét, de ennek, szerencsétlenségére, három nagy akadály van.

— Az első az, — magyarázta Johnson, — hogy alacsony származású vagyok. A második, hogy nincs egy fillérenyi vagyonom sem. A harmadik pedig az, hogy volt egy nagybátyám, akit felakasztottak.

A jövődöbéli feleség a következőképpen válaszolt:

— Ami az első akadályt illeti, én nem a születésem szerint tiszteltem az embereket. A második akadály sem akadály, mert magamnak sincs egy fillérenyi hozományom sem. Végül, ami a harmadik akadályt illeti, arra az a megjegyzésem, hogy ugyan nem volt olyan rokonom, akit felakasztottak, de volt legalább húsz, aki megérdemelte volna.

II. Frigyes porosz király udvarában egy estélyen két hölgy azon vitakozott, hogy kettőjük közül kié az elsőség, amikor egyik teremből a másikba átmennek. Először nem tudtak megegyezni s ezért az éppen közelükben tartózkodó királyt kérdezték meg, hogy melyiküket illeti az elsőbbség?

— Akinek a férje magasabbrangú, — felelte II. Frigyes.

— Mindkettőnk férje egyenlő rangban van.

— Akkor az, akinek a férje régebben szolgált.

— Egyenlő szolgálati idejük van.

— Nos, akkor azé az elsőbbség, aki önközül az idősebb!

A két hölgy egyike sem vágyódott ezután az elsőbbségre.

Feltűnő jelenség a világ összes műsor-
szóró rádióiban a női munka értékével, jelen-
lőségével, az alkotó és teremtő nővel való
foglalkozás. Ezek a műsorszámok tarka delu-
tánok, női vidámestek szüneteiben sokszor
igazán mély őszinteséggel beszélnek meg a női
tevékenységek minden bűját-bajját; próbál-
junk meg egyet és mást ellesni belőlük.

*

A női munka ellen és mellette annyiszor
elhangzó vélemények például nem számol-
nak egy érdekes tényezővel s ez a nők kez-
deményezésre, sugalmazásra, inspirálásra
oly nagy alkalmassága. Pedig a nők inspi-
ráló szerepének nagy jelentőségét az embe-
riség alkotó munkájában tagadni igazán nem
lehet. Kítűnő bizonyíték erre a nem mindig
mérhető, nem mindig szembetűnő alkotó női
szerepre a francia társadalom. Franciaország
államvezetési közeletében a nők a külszínre
eltjesen hiányoznak. A „szabadság, egyen-
lőség, testvériség” országában a nők mind-
máig nem jutottak el a választójogig és sem
kétségünk nem lehet atól, hogy belá-
tható időn belül, bármely politikai irány legyen
is felül, választójogot kapni nem fognak.
Vesztettek ezzel hatalomban, befolyásban, az
élet és a teremtő munka irányításában? A
francia világ minden ismerője éppen az ellen-
kezőt vallja. Észak és Nyugateurópában
kétségtelenül a francia nő a leghatalmasabb;
politikai, tudományos és művészeti téren a
férfiakra tett inspiráló ereje a legnagyobb.
Egyetlen más európai nemzet sem tart fő
nemzeti hősné és egyben nemzeti szentnek
— nőt, mint a franciák Jeanne d' Arc-ot.
Minden egészséges emberben megvan az a
vágy, hogy erőit foglalkoztassa és érvényre
juttassa. Ez a vágy a mai társadalomban
számos nőnél házonkívüli területeken dolgo-
zik, de mint éppen a francia példán látjuk,
nem ad a nőnek nagyobb érvényesülésre
lehetőséget, mint a családon, házon belüli
munka.

*

A nők a nem nekik való munkaterülete-
ken gyengébb testierejük és gyengébb ideg-
rendszerük folytán gyorsabban megrokkannak,
mint a férfiak. Az 50—54 éves évjáratok
női közül minden tízedik rokkant, az 55—59
évesek közül pedig minden ötödik; míg ugyanakkor az 50—54 éves férfiakból
csak minden tizenegyedik, az 55—59 éve-
sekből minden nyolcadik rokkant. A 65 éve-
sek között jóval több a rokkant nő, mint a
férfi.

Teljesen igaz tehát orvosi statisztikai ada-
tok alapján is a foglalkozással bíró nőknek
az a széltében-hosszában mérhető megá-
pítása, hogy a dolgozó nők gyorsabban el-
kopnak, mint a férfiak. A nők ötvenen felül
mohón és őszintén, írárdtan vágynak
nyugdíjba, míg az ugyanolyan koru férfiak
még a nyugdíj gondolatára is megborzón-
ganak.

*

Az általános és egyre fokozódó nővéde-
lem mellett furcsán hat az emberre, hogy a
világ legműveltebb államaiban mily sok nő
dolgozik a közbányászatonban: Francia-
országban még mindig 9000, Belgiumban
4000, Angliában 3500, Lengyelországban
2500, Németországban 1400. Talán minden
munkaterület közül ez áll legmesszebb a
nő sok ezer év alatt kialakult igazi munka-
köréről, az otthon gondozásától, az ápolás-
tól, háztartásvezetéstől, gyermekneveléstől.

Abban az egész világ megegyezik, hogy
a háztartás a nők legmegfelelőbb munka-
köre, ehhez értenek legjobban. Hát ebben
téved a világ, mondja egy amerikai takarító-
vállalat vezetője az egyik amerikai rádióban.
A nők nem tudnak háztartást vezetni!
Miért?

Mert elavult és megmerevedett módszerek-
kel dolgoznak. Temérdek időt vesztesnek
szembetűnő dolgok tisztítására, míg az egész-
ség szempontjából valóban fontos tisztoga-
tásokat elhanyagolják. Tervszerűen dolgo-
znak, ami temérdek haszontalan futkosás-
sal jár! A portörölő rongyot még mindig az
ablakon rázzák ki a járókelők bosszúságára,
ahelyett, hogy poriszűő szája elé tennék és
gyorsan, könnyen portalanítanák. Az ágy
látható részeit akár minden kéthétben újja
várásolnák, de az acélrugósbetéteket sok-
szor éveikig nem tisztítják. A lámpaernyők
telejét alig melltatják figyelemre a takarító
nők, mert az fellelé van, nem látja senki.
A kilincsnek örökké ragyogania kell, de a
telefonkagyló tele lehet bacillussal, alig gon-
dol valaki arra, hogy spiritusszal megtisztítsa.
Női eljárás, hogy előbb tisztítják meg a
takaréktűzhelyet, azután a felette levő lán-
pát, amire a tűzhely megint bepiszkolódik.
A nők először a falak takarításával szokták
kezdeni. Helytelen dolog. Először az összes
fiókokat, asztal- és szekrénybelsőreszeket kell
kitisztítani. Azután a mennyezet következik,
a padló a takarítás befejezője.

Abban sem járnak el helyesen a nők, hogy
először teljesen rendbehoznak egy szobát,
azután a legközelebbi szobára térnek át és

így tovább. Ez éppoly helytelen eljárás, mintha az autógyár egyetlen autót csinálna meg teljesen készre, azután fogna a másodikhoz.

Az alapos takarításához ötvenkét különféle eszköz kell, melyet nehéz volna mind elsorolni. Mégis elmondunk belőle néhányat. Kell például kilenc különféle kefe, köztük körömkéfe meg fűtőtestkefe az átkozottul apró részek tisztogatására. Két vödör, egyik a szappanos, má'ik a tiszta víznek. Mindenféle oldat meg készítmény, butor- és kályhapolitúr, szalmiák, stb. Azután néhány szokatlan keverék. Ecet és petroleum felearányban való keveréke például elsőrangú eszköz piszkos konyhafalak tisztogatására. Szesz és paradicsomlé keveréke a butorokról leszedi azokat a gyűrűs foltokat, melyeket szeszszitalok odacseppennése idéz elő. A mázolás festékcseppjeit borotvával lehet legjobban eltávolítani az ablakokról, egyben a fürdőkád kellemetlen foltjait is a borotva szedi le legkíméletlenebben.

*
Érdekes az is, amit az egyik német rádióban hirdetett egy orvos: az ember lelki alkata számos esetben nem tisztán férfiúi s nem tisztán női. Ezért vannak férfimunkákat kitűnően végző nők és női munkákra nagyon alkalmas férfiak. A nő mindig közelebb áll a természethez, őszintősebb, megérzőbb. A világgal való kapcsolata mindig szubjektív, érzelmeken alapul. Ahol a munka természetét ezek a tulajdonságok szabják meg, a nő jobban betölti a munkahelyet.

A vágy

Mint ahogy a földhöz kötött virágnak a mozdulat az álma és a jéggé dermedt folyónak a tajtékos rohanás, úgy álmodik én is minden szabad mozgást magaménak és minden meztelen szívet a magam szívének.

De jaj, ezerszeres kötésel, téphéttelen szállal láncolt asszonyivoltom otthonom zajtalan és mért magányához s a kályhából kipattanó szikra is hosszabb életű, mint asszonyi életem egyetlen vágya.

Nagy Méda

Lelkem . . .

Írta: SZ. HORVÁTH JÁNOS

Annjil minden pesti ember tud, hogyha véletlenül összekeverül egy vidéki menyécskével, illik öt barátságosan megcsólitani. Viszont nem szólíthatja kisasszonynak, sem nagyságának, hanem egyszerűen azt mondja neki: Lelkem!

Ebben van vidéki zamat, magyaros íz, közvetlenség és nagy adag városi jóindulat.
— Mondja, lelkem, hová való maga? — kezdi a társalgást adott esetben, mire ő elrebeji, hogy bürgözi, vagy kaprosszeckai és elpirul bele, mintha valaki úri hölgytől az életkorát kérdezné.

Erre az ember bólogat s úgy lesz, mintha már járt volna Bürgözön vagy Kaprosszeckán.

— Egy! — mondja rá s ez körülbelül megjelel annak a társadalmi formáságnak, mintha azt mondaná: én meg dr. Kereplő Vendel vagyok.

— Mondja, lelkem, hová valók maguk? — kérdeztem én is egy körúti sörözőben az asztalomhoz telepedett két matyórhúzs menyecskeitől.

Az egyik szöke volt, a másik barna.

— És maga hová való? — kérdezte a barna, sós-gyűrűt ropogtatva.

Erre nem voltam elkészülve.

— En lelkem? . . . — igyekeztem tovább is éreztetni a városi jóindulatot. — En pesti vagyok . . . idevalósi . . .

— Látszik! — szögezte le a szöke s igen fejlett mozdulattechnikával kettőtört egy sóskijlít.
Ezt a felismerést nem könyvelhettem el bóknaik az adott körülmények között.

— Miről látszik? — kérdeztem némiképp megintogva városi jóljenyemben.

— Hát az egész stílusáról! — világosított fel a barna.

— Miről? — nyomtam a fülem hozzá közelebb, mintha nagyon hallanék.

— A képiről na . . . meg az egész beszédjéről! — világosított fel váralan heveséggel a szöke.

Szóval ott véselem bélyegét pesti voltomnak a képemen, — gondoltam magamban és elhatároztam, hogy óvatosabb leszek a közvetlenségben.

— De még mindig nem tudom, hogy maguk hová valók? — kérdeztem ártatlanul.

— Celdömölkiek! — válaszolt a barna és jelentős pillantást váltott a szökével.

Becsapni aztán igazán nem hagyom magam!

— Hát ott nem hordanak ilyen tornyos jökötöl! Ez matyóviselet. Mezőkövesdi féle!

— Akkor meg mért kérdi, ha ugysis tudja?

Jobb lesz visszavonulni, mert még én járok párral s úgy tettem, mintha nagyon élvezném, hogy így rámpirítottak . . .

Nemsokára jietlek és eltávoztak.

Félóra múlva én is dolgomra mentem. A Nemzeti Színház előtt vezetett el az utam. Egy külföldi hölgy éppen fényképezett egy menyecskeit a matyó kézimunkádrustiók közül. Ránéztek, hát az én szöke ismerősöm ül ott szélesrelárt kural egy szines terítőn tartva maga elé és a filmszlárok gyakor lótsdágával mosolyog a lensébe. Amint elmentem mellette, hallottam a hangját, ahogy átszólt a barnának.

— Maris teee! Nézd már, ott megy a leelkém! Hihíhi . . .

PLÉBÁNATOS UR...

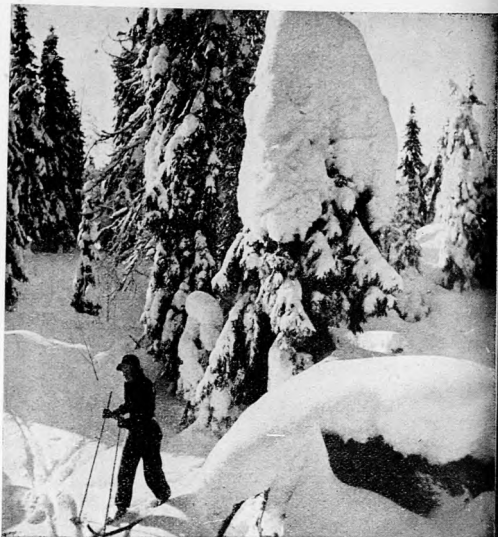
Írta: Széfeddin Sefket bey

Szívügyem, hogy róla írjak. Fejlehardt, meghatolt áhítattal.

Hatvannégy esztendő. Immár huszonegy esztendeje lelki vezetője, atyja és legfőbb gyámola a havasok lábához húzódo háromszéki falunak...

Huszonegy esztendeje... De micsoda huszonegy esztendő volt az. Ritkuló galambösz hajszálai beszélhetnének erről. Veszekedett hírű bicskás, dorbézoló falu volt ez hajdanán s amikor ide jött az új plébánatos, hogy erős hittel és kemény kézzel rendelt teremtens, megfenyegették a nyakas székelyek, hogy elteszik egy léckerítéssel aharrébb, ha útjukban áll. (A paróhia közvetlenül a temetődomb alá bújik.). De ez még 1916-ban volt. A vér és az indulat feleslegét lecsapolta a háború s a változások keserű tanulsága, meg az új pap lángoló apostolisága, ian-kadatlan buzgalma meggyesenedítették az ide való népeket. A hitellen hívők s a lekipásztor egymásra találtak. A nép megértette, hogy a keletkező új világban csak az Egyház s a felekezeti iskola lehet egyetlen bástyája a külső ártalommal szemben. Megértette, hogy jóba kell lennie a papjával, aki, lám, nem a képét könyörtelenül behajítani jött ide, hanem ígét, öntudatot, fajszeretetet plántálni a lelkekbe, meg egyé lenni a néppel, annak minden bajával, önkéntes szegénységet és szolgaságot vállalni; szolgálója és gyámola lenni a legutolsó, legnincsestelebb zsellérnek.

A székely olyan vetekedő fajta. Bármilyen legyen az, csak az imponál neki, ami virtusos és bámulatra készlető. Hát az önkéntes szegénység dolgában kivágta a rezel a plébánatos úr. Nincs az a szegény göbé, földnélküli János, aki szerényebb, szűkösebb lehetőségek közt élne, mint a falu papja. Pedig valóságos álláshalmozó, körletébe tartozó hét község lelki-alyja, öt község iskolájának vallásoklatója, hét női kongregáció s ugyanannyi legényegylet prézese. Gazdakörök vezetője, szótlesszövő és más háziipari tanfolyamok előadója. Sportkőri elnök... És még ki tudja, mi mindenben munkálkodik ez a nagyszerű öreg pap... Öreg? Ugyan, hiszen nincs az a letterőtől buzgó, romlatlan erejű fiatal, aki ennyi és ennyi ágú misszióll vállalna a székely élet területén. És nemcsak vállal, de maradéktalanul be is vált mindenét. Akkor is, amikor hívei megítélése szerint: erején felül vállalkozik.

Hegylejtőkön...

Talán egyszer legendák szólanak majd róla a hímes székely hegvek alján. Róla, a lemondás és a hivatásgyakorlat névtelen hősről. Róla, aki a legmegtámadottabb székely vidéken tizenkétezer lelket tartott vissza romló, kallódó fajtánknak: jó magyarnak és példás Istenhívőnek.

Vendéglátó asztalánál ülök. Szemközt értelmes, hatalmas bollhajítású homlokával, töretlen, lelkes izzású kék szemével, amikben benne tükröződik az érett férfikor mezejtő, komoly, teljes ragogása és maga a székely élet, melynek minden időszerű gondját onnan olvasom ki.

Beszélgünk. Halkan és áhítatosan ejtjük a szót. En kérdezek:

— Plébános úr, hogyan csinálja? Hogy valósítja meg hihetetlennek tetsző munkarendjét? — és sok más efajta kérdéket tapintatlanul. A magánélet szentség és belső ügy, de kétszeres szentség és egyben közügy, amikor ennek a magánéletnek minden megnyilatkozása örökkévaló lelki és nemzeti értékeket munkál.

A földön üdvözültek lészla, sugaras mosolyával mondja:

— Hogy csinálom? — Hát így: minden nap reggel négy órakor kelek, nem nehé, meg lehet szokni. Félóra: breviárium. Egy óra: házkörüli gazdasági teen-

dők. Mert szolgálóm nincs. Néha az egyházi segít ellátni az állatokat, különben magam ura és magam szolgálja vagyok. Csendesmise után befogom öreg táltosomat, a Darut, megindulok a hegyeken át napi körútamra. Reggel hat órától délután négyig vagy negyvenkilométeres körzetben átlag öt községben tartok vallásórát apró híveimnek. Az egyik falu még itt fekszik a síkon, a legtávolabbi mélyen bent a havasok közt. Jó kis út, belepirosodik az ember arca így télidőn. Kivált, mert keservesen fuj a Nemere szele...

Kis szünet után így folytatja:

— Hetenként három nap két órát szentelek minden egyes községben az iskolánküli népoktatás céljaira, de itt nemcsak gyerekekhez, főként felnőttekhez szólok praktikus ismeretekről, új törvényekről, adóról, gazdaságról, s meggyőzőről. Ezek a napokon este tízre kerülök csak haza. Más napokon a délutánom a lakfalumé, hivatalos teendők, ügyes-bajos emberek meghallgatása és eligazítása, meg a falubéli lelkes műkedvelő- és szövőipari kultusz dolgainak irányítása teljesen lekötnek. Este egy félóra a szórakozás: rádiót hallgatok. Tizenegykor, ha ágyba kerülök, úgy alszom, mint a tej, s azzal a jóérzéssel, hogy talán nem volt haszontalan a napom. A vasárnap pihenése ugyanez. Ot község hívó népe kéri tőlem lelkitáplálékát. A két kis havasi szórványba csak másodnaponként látogathatok el minére. Káplánom nincs, mert szegény az eklézsia s erre már nem telne. Minden jövedelem 670 lej kongrua és 160 lej segély. (összesen 28 pengő). Egy kis kepe, s amit méheim hoznak. Ez minden.

Ez minden! Így él egy háromszéki magyar lelkipásztor, aki olyan munkát teljesít a legigénytelenebbül, aminek értéke felbecsülhetetlen, amiért egy hátaltelt nemzet életfogytiglani miniszteri fizetés kedjével is csak alamiznaellenszolgáltatást nyújthatna...

Mert nagy dolog ám ez a párezer «megtartott» székegy magyar. Most a nagy regáti invázió és az elnemzetietlenítő kulturdemagógia idején.

Az idő feletti nagy nemzeti cél ilyen emberfeletti erőmegfeszítést kíván, amit a bölcs lelkipásztor, ez az Istennek és szívünknek tetsző alázatos lélek és nagy magyar hazafi állít példamutatón nemzedéke fiatal papjai elé. Vannak még ilyen szálhatható székegy óriások a legkeletibb végeken... Vannak! — s ezt tudni boldog bizonyosság.

Ezzel az édesen zsongító tudattal hajtom álomra fejem a paróhia vendégszobájában s amikor hajnali négyet kongat

a szomszéd szobában a falióra s halk neszezés jelzi a plébánatos főtisztelendő úr úti készülődését, nem tudom, valóban látom-e, vagy csak álom folytatódik: öt magát látom a szeliden poroszkáló lova megett a bakon, amint hófúvások útakon, nagy hegyeken vág át a keservesen csapó Nemerében. Kucsásán, a szentekéhez hasonló, sovány, áttetsző kezeiben a gyeplőt tartva, szíve fölött a katekizmussal... megy, megy rendeltetése újjár, a nagy havason, félelmetes dudavárta rengetegeken által egy távol pislákoló magyar élet: a havasi szórvány felé.

A téli hegyek mennyei ragyogásában, az enyhén derengő hajnalban most óriásnak tűnik az alakja. Nagyobbnak az iszonyú őshegyeknél. Túlított már emberi fogalmimon: látomásnak érzem. A feje felett enyhe ködből, kristályos zuzmarából szelid körvet látok derengeni s amerre megy, a kileskelő dudadak alázatba görnyednek előtte.

Téli élet

Fehér fátylak gomolyognak az égből:

Sűrű pelyhekben hull a hó;

Csillog, mikor a földre ér,

örülünk emberek: habó!

A tél öröme már nem földi,

nem játszi, könnyed vagy ledér.

A hó az árkokat betölti,

nem akar többé el sem múlni,

csontkeményre fagyva áll,

bátor, tündéri, földöntúli.

Elnézem ezt a csillogó fehéret,

mikor a napban szemvakítva kékül:

lehet-e egy nőnek, Istenem,

lehet-e így keményen, ragyogónak

megállni — szerelem nélkül?

Lehet-e erősnek maradni,

nem összeroppanónak, épnek?

Lehet-e az élen haladni,

kitéve hóviharnak, szélnek?

Szél és vihar erősnek: semmi,

nem tántorog az, mint a vak.

Megpróbálok, tudok-e lenni

ragyogó, tiszta, téli nap!

Debreczeny Lilla

Örök társak

Regény, amely azt a nagy és örök igazságot hirdeti, hogy ha férj és feleség: «Örök társak», ha egymás szeméből, lelkéből olvassák napról-napra — egy életen át — Isten üzenetét, akkor minden ellenséges viszályok, élethelyzetek, gonosz, erőszakos rontások felett diadalmaszkodik az építő Szeretet, a Lélek!!

Szentmihályiné Szabó Mária ezzel a könyvével beérkezett, mint író, az első helyre. A legnagyobb tiszteletet, hálát érezzük iránta újra meg újra a könyv olvasása közben. Katekizmusa és bibliája ez a házasság isteni elgondolásának, hogy miért küldte el Évát — Ádámnak; meghatóan érdekes az asszonyi megérzésnek irányító, felemelő, mondhatnám isteni beavatkozása Rákóczy fejedelem gondolataiba, terveibe, szörnyű bonyodalmas nemzeti küzdelmeinek forgatagába.

Mindig békehirdetőn, mindig az *Evangélium* magaslátából és mélységeiből jő a feleség, az anya szava! Enyhít, irányít, segít, vigasztal, felmagasztal!

A nagy pompa, gazdagság, fényűzés közepette — amit a fejedelmi élet kitermel és követel, ott áll szerény fenségében a *szegénységnek megértője és oltalmazója: az anyai szív! Lorántfy Zsuzsanna!*

A könyv minden sora kincset rejteget, oszlogat, az erkölcsi, a lelki béke, a menyország diadalát hirdeti minden emberi gyöngeségek, bűnök, minden pokol felett. Közel van az Isten, a hálaadás, a lelki közösség szent öröme! Mindig gyógyít, tanácsol, vigasztal, magasságokba, mélységekbe vezet. Hirdeti és hirdeti, hogy Isten nélkül nem lehet, de *Véle* minden kísértés, életnehézség és szenvedés javunkra van.

Erdély a magyar őseredetiségében, pompázó kincseivel, *önalkotla életformáival* elkábitja képzeletünket. Az emberi indulatok: fékevesztelt pszúfiás, a nagylelkűség bevehetetlen várai megrendítenek.

Az anyai hivatás: a béke sugalmazása!

I. Rákóczy György végrendeletében így búcsúzik feleségétől:

«Édes atyámfia, szerelmes feleségem... nekem megbocsáss, ha mi együtt laktunkban, véletlem volna is, mert én is csak ember voltam...

Arról bizonyosságot teszek Isten és az ő szent anyygalai előtt, mitől fogva Isten összevezetett bennünket, se szebbet, se okosabbat, gazdagabbat s akármí dicséretre méltó személyt náladon kívül meg nem láttam, s hozzád igaz, tökéletes szeretettel voltam.

Köszönöm édesem, a Te hozzám való igaz szeretetet is, kit mind jó, mind gonosz állapotomban te hozzám bőségesen megmutattál, kiért a menynek és földnek teremtet Istenem mind telkedben, testedben áldjon meg a jövőben és az örök dicsőségben egymással egyesítve is dicséreshűnk a mi jó Istennünk.

Asszonytestvérek! Hazaszerető szívvel, istenfélő lélekkel éljék át az «Örök társak» élettörténetének csodáit!

Berta Ilona.

Jóbarátok.

TARCAZY GIZELLA:

Lemondott egy fejedelem

Mintegy tizenegy és fél íves könyv Tarczay Gizella legújabb verseskönyve. Tizenegy és fél íves verseskönyv kiadásához a mai világban, amikor az embereket minden érdekli, csak épp a költészet és a költő nem, bátorság, mondhatni hősi erőfeszítés kell.

Tarczay Gizella könyvében nem kapunk lágy, szétomló, nőiesen puha és csendő költészetet. Nagyon meleg, igaz lira ez, de amellet erőteljes is, pattanó és feszülő ritmusú. Olyan ember költészete ez, akit az élet sokszor megtört, aki magányos, szirtes utakon jár, sokszor vad meredélyek gerincén halad, de aki mélybe soha le nem szédül.

A kötet első része egy szerelem történetét tárja elénk. Rimes regénynek nevezi a költő kötetének ezt a részét. Es mondhatom, szerelmi regényt még soha nem olvastam ennél érdekesebbet, vonzóbbat, őszintébbet és mélyebbet. Mennyi újjongás, mennyi tűz, mennyi fájdalom lüktet finom sorokban.

De szépek azok a versei is, amelyek nem a „Lemondott fejedelem”-hez szólnak. Versein valami hamvas báj csillog, mint az égbenyülő fenyoákon az ezüst hóphe. Tarczay Gizella tehetséges költő. S csodálatos mégis, — érthetetlenül és igazságtalanul — mellőzött költő, nálánál sokkal kisebb-tehetségű költők örvendenek hírnévnek. Bár ezt a szép és meleg könyvét igaz megértéssel lapoznák át azok, akik hivatva vannak a könyv elbírálására.

Ótbey Irén.

Alföldi kalácsok a ruszinszói menekültek számára

Karácsony előtt két pusztai ember érkezett nagy bíróndel szövelésűgünk székházába. Jelenlétük, hogy itt vannak a kalácsok, amelyeket a vásárhelykutasi magyar asszonyok sütöttek a felvidéki menekültek számára.

Mikor kibontottuk a csomagokat, betöltötte szobánkat a finom, frissen sült kalács illata. Minden kalácson kis fehér cédula, rajta sütője neve. Meghatottan álltunk körül a finom, mosolygó kalácsokat a most előált a nagy gond, hogy kinek szerezzünk ezzen karácsonyi örömet, hiszen annyi ezzen és ezzen vannak rászorulóak s mi olyan boldogan juttattunk volna belőle mindenkinek. De a két kenyér és öt hal csodáját csak Jézus tudta megvalósítani. Nekünk választanunk kellett. Azonnal összeköltetésbe léptünk hát a „MAGYAR A MAGYARERT” mozgalom vezetéségével s tanácsukra Budapestényre szállítottuk ki a küldeményt a ruszinszói menekültek számára.

Bérgépkocsiba ültem s az asztallerítőkbé köztöltöt százharminchal kalácsal útrakeltem. Nem látszolt belőlem semmi, sőt a vezetőt is majdnem eltakarták a pirosra sült szép, magyar kalácsok. Kikandukáltak a kocsi ablakán s az emberek megálltak és csodálkozva néztek utánunk. Olmos eső esett. A kocsi csúszolt. Nehéz út után zuhogó esőben érkeztem a menekült táborba a főjegyző kíséretében. A katolikus plébános is velünk tartott. Mikor a nagytérembe összegyűlvé láttam ezeket a hontalan magyarokat, akik egy szál ruhában, minden értéküket otthagynva jöttek át a határon, mélységes részvét fogott el. Nagyobbára 18–30 év közötti férfiak, öregebb kevés, nő is csak néhány és öt-hat gyermek szeméből sirt a bizonytalanság. Elfogódva kérdeztem meg a főjegyzőtől, vajjon hányan lehetnek? Úgy agódtam, hogy mi lesz, ha csak egynek is nem jut a kalácsból? A főjegyző kijelentette, hogy százharminchal a létszám. S a pusztai asszonyok még csak nem is sejtve, hogy hová kerül szeretetadományuk, pontosan százharminchal kalácsot küldtek fel.

Úgy éreztem, hogy ez a jó Isten csodája. Ő irányította a dolgos asszonyok munkáját, Ő sugalmazta, hogy éppen ennyit küldjenek. Így jutott mindenkinek. Boldogan szorongatták magukhoz a kapott ajándékot, mert hiszen, ha nem is éheznek a táborban, mégis jóleső érzéssel látták, hogy a magyar testvérek szerettel gondolnak rájuk az ünnepen. Meg kell emlékeznünk azoknak a neveiről, akik ezt a nagy örömet szerezték: *Balogh Sándor* tanító úr szervezte a dolgot, *Nagy Mihály* és *Csikós András* felhozták a kalácsokat, melyeket *Kérdő Balintné, Katái Jánosné, Katái Józsefné, vitéz Juhász Nagy Istvánné, Kajtár Lajosné, K. Varga Lajosné, Takács Istvánné és özv. Molnár Gyuláné* sütöttek.

A kalácsokon kívül a hődmezvővásárhelyi MANSZ-csoport által összegyűjtött fehérneműket is szétosztottam, amely végtelen örömet kellett. Néhányan nem tudtak lejönni szobájukból a kiosztáshoz, mert éppen kimosták az ünnepre egyetlen fehérneműjüket. Rövid kis beszédet is intéztem hozzájuk, biztaltam őket, hogy mindnyájan reménykedünk Ruszinszói visszacsatolásában s

az ő visszatérésükben. Néhány szép kis kötött szövetet is vettem a kis gyermekek számára, a jó Isten segítségével az is pontosan annyi volt, ahány kis gyermek fázlódt. Az egyik öt éves kis lányka átölelt és belém kapaszkodott. Kért, hogy vigyem magammal. Alig tudtuk lefejezni kis karját térdeimről.

Mikor a bérkocsi visszafelé indult, mindnyájan kisereglettek utánam s kalácsainkat szorongatva, inlegettek. Elszoruló szívvel éreztem, hogy újra csupa derék, magyar embert sodort ki védett fészékéből a történelem vihára s éreztem azt a magasztos tudatot, hogy milyen nagy boldogság adni. Ezt a mélységes jóleső érzést és ezt a boldog tudatot Hődmezvővásárhely és Vásárhely-Kutas lelkes magyar asszonyainak köszönhettem. Adom a menekültek köszönetével együtt. Oket illeti meg.

Csikó Jánosné.

Feloszlatták a románok a marosvásárhelyi Bethlen Kata-nőegyletet.

Ismét egy szomorú hír a sok csapással sújtott Erdélyből. A harmincöt éve fennálló marosvásárhelyi nőegyletet a román törvényszék megszüntette.

A Felvidék visszatérése, — a tény, hogy az idő és történelem szétlépte a trianoni diktátumokat, — azt a reményt kellették bennünk, hogy az utódállamok is megértik a kor szavát, — és két milliónyi elszakított testvérünk mostoha sorsa is enyhülni fog. Ezt a reményt megerősítették az Erdélyből érkező hírek, — amelyek az elviseheletlen rendeletek némi könnyítéséről számoltak be. De a kedvező hírek után azonban csakhamar az újabb erőszakos intézkedések egész soráról kell olvasnunk.

Igy: — eltávolították a román hatóságok a még meglévő magyar műemlékeket Aradon. — Egy évi fogházra ítelt a katonai törvényszék egy nagyváradi magyar uriaszonyt, — mert egy román ügyvéddel való tárgyalás közben nem volt hajlandó románul beszélni. — Kétnyelvű felírást kell alkalmazni az erdélyi temetőkhöz a magyar fejfákon. — Egyik keserűbb érzést kelt, mint a másik. S most jön a hír Marosvásárhelyről, amely a Bethlen Kata-nőegyletet feloszlattásáról számolt be.

A nőegyletet már 33 éve áll fenn, és dolgozik a magyar gyermeknevelés érdekében. Onfelálló munkásságával elérte, hogy leányinternátust tartathatott fenn, amelyben 60–70 székely lányka nyert elhelyezést, akik valamennyien a lénygimnázium tanulói. Az egyesület elnöke gróf Teleki Lászlóné és alelnöke, Roediger Jenőné a marosvásárhelyi magyar társadalommal együtt mindent elkövetett, hogy megmentsse az egyesületet, s vele a leányinternátust, — de hiába! A törvényszék azzal az indoklással, hogy az alapszabályokban nincs meghatározva a tagok felvételének állampolgársága, megszüntette az egyesületet, s vele a gimnáziumra is. A növendékek ugyanis — majdnem mind szegénysorsú székely tanítók, papok, gazdálkodók gyermekei, akik az internátusban kedvezményes, sőt sok esetben ingyen ellátásban részesültek. Most kénytelenek visszalétni szüleikhez, s a lénygimnázium, a nagyszámú növendék elvesztésével katasztrófaállás helyzetbe jut.

A román kisebbségi politika nem tagadja meg eddigi módszerét. Kedvező rendelkezései papíron maradnak, a külföld számára szülő kiratartendelekek ezek, — mögöttük változatlanul folyik a kisebbségek elnyomása és minden magyar értékek megsemmisítése.

S Z Ö V E T S É G I É L E T

Fáy Istvánné főispánné a sátoraljaiújhegyi MANSz új elnöke

A sátoraljaiújhegyi MANSz december 4-én tartotta meg a vármegye diszterében tisztújító közgyűlését, amelyen dr. Fáy Istvánné főispánné, eddigi védnököt, egyhangú lelkesedéssel elnöké választották.

A közgyűlésnek különös jelentőséget adott Csiky Jánosné országos alelnökönő jelenléte és a megválasztott elnökönőhöz intézett nagyhatású üdvözlő beszéde. Üdvözlő szavaiban hivatkozott ama fokozott feladatokra, amelyek városunkra a trianoni bilincs lepatlanásával hárulnak és megállapította, hogy az új elnökönő családi hagyományai, eddigi védnöki tevékenysége, de különösen a közelmúltban a Magyar a magyarért társadalmi mozgalomban kifejezésre jutott példát nyújtó, lelkes tevékenysége zálogát képezik annak, hogy a mai választás az arra legalkalmasabb Nagyaszonnyá esett. Ez biztosítékot nyújt arra, hogy a MANSz sátoraljaiújhegyi csoportja a jövőben is Tormay Cecil fennkölt szellemében fog működni.

Fáy Istvánné elnök rendkívül hatásos beszédben mondott köszönetet a bizalomért, kiemelve, hogy ezen megtisztelést nem kereste, de midőn látta, hogy az egyesület érkei megkívánják, vállalta az elnökséget. Megemlékezett Szent-Györgyi Zoltánné volt elnökönő nagy érdemeiről, akinek lelkes és kitünő ügybuzgalmát csak fokozott munkával fogja tudni pótolni. Hazafias lelkesedéssel vállalja a fokozott munkát és feladatokat, mert meggyőződése, hogy hazánk nemzeti irányu fejlődését mindenkinek a közreműködésével kötelessége előbbre vinni.

— Az építő munka a férfié — mondotta többek között —, de a nevelés, a megóvás munkája legyen a miénk: magyar asszonyoké és leányoké. A MANSz hivatása a vallásosság, erkölcösség, a hazafiaság és a magyar nemzeti kultúra feltétlen ápolása. Nekünk kell közreműködni az irányban, hogy a magyar életet minden vonatkozásban magyar levegő hassa át, de nem szabad megfeledkeznünk emellett elesett emberlétsáink sorsának felkarolásáról sem. E téren tehát minden lehető é kell követnünk, hogy városunkban ne legyen éhező ember vagy lázó gyermek.

Bejelentette, hogy különös melegséggel óhajtja felkarolni a magyar gyermek sorsát s ezért é fog követni mindent, hogy a Széll Józsefné Gyermekotthon minél szebben tölthesse be azt a feladatát, amelyet a gyermekvédelem terén már oly hosszú évek óta teljesít.

— Hogy a MANSz nemzeti feladatait nagy-szerű alapotónk, Tormay Cecil szellemében megvalósíthassuk, — folytatta Fáy Istvánné — szükséges, hogy városunk minden nemzeti gondolkodású asszonya, társadalmi és felekezeti különbség nélkül, egymás kezét szorosan megfogva, igazi testvéri érzéssel segítse elő ezen építőmunkát. Képezzon a MANSz egy szerető családot,

gyűljünk mindnyájan egy mécesest testvéri összefogásunk melegén és világítsunk ezen kielláthatatlan lánggal egy szebb és boldogabb magyará jövő elé.

Fáy Istvánné elnökönő nagyhatalás szavai után a közgyűlés a tisztikart, a szakosztályok vezetőit és tagjait, valamint a választmányt választotta meg.

A megválasztottakat az országos alelnökönő röviden üdvözölte, rámutatva arra, hogy a multban szerzett érdemeik kötelezik őket arra, hogy teljes odaadással álljanak az elnök oldalán, mert a részek egyöntetű munkájából tevődik össze az egész munkájának az eredménye, aminek kiváló irányítása a mai választással biztosítva van.

Dr. Domokos Sándorné, a kultúrosztály vezetője üdvözölte ezután az országos alelnököt.

— Jöttöd — ugymond — szinte lelki szükséglet nekünk, mert Tormay Cecil szellemét, elgondolásait és ihletett terveit hozod magaddal, érezte velünk az egybetartozás támogató és mindent legyőző erejét, de elhozod magaddal a Te lelkesítő magyarságodat, fáradhatatlan munkabírádsodat, kitartásodat és lelked lángoló tüzét, amivel a mi kitartásunk lángját újabb és újabb fellobbanásokra serkented.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy táviratilag üdvözli gróf Ráday Gedeonné országos elnököt.

Magyaros kézimunkakiállítás Makón

Érdekes, szemet és magyará szívet gyönyörkődött kiállítás volt a makói Korona-szálló emeleti disztermében a villamossági kiállítással egyidőben és egy helyen: a Mansz magyaráos kézimunkakiállítása. Csupa szindús, formagazdag magyará kézimunka, túvel megvalósított szines magyará meseáom, amely különös varázst, ragyogást kapott a villamos kiállítás fénypompájában. Nemcsak a hölgyeknek, de a férfiaknak is igaz művészi gyönyörűséget szerzett ez a szép kiállítás, ahol különösen nagy tetszést arattak a gyetvai, holicsei, ipolyásji, hövelyi népi munkák. A kiállítás pompázatos gazdag anyagát Nagy Erzsébet polgári iskolai tanárnő rendezte az ő kedves, lelkes cserkészleánykaival és segítőkartaírsaival.

ÜVEG ÉS PORCELLÁN KÉSZLETEK ÉS

DÍSZTÁRGYAK
ÓLOMKRISTÁLY

SZITTNER FERENC szaküzlet

78 éves cég. IV., Mária Valéria-u. 1. Tel.: 382—

114. Herendi, Rosenthal, Porcellán. A „MANSz”

tagoknak ötszázalek engedmény.

A honvédelmi miniszter dicső elismerését fejezte ki a hajdúböszörményi MANSz tagjainak

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter leiratot intézett Lossonczy István főispánhoz arról, hogy a hajdúböszörményi MANSz lelkes tagjait dicsőre elismerésben részesítette s a leirathoz mellékelte az erről szóló okiratot is.

— A világháborúban elesett hősök iránti kegyelet érzésének fokozatos ébrentartása — szól a miniszteri dicsőre elismerés — nagy részt ama társadalmi egyesületek és intézmények érdeme, amelyek önzetlen és lelkes munkálkodásukkal, valamint áldozatkész példaadásukkal a társadalomban felébresztették és ébrentartják a hősi halottak iránti kegyelet szent kötelességét. A hősi temetők gondozásának eme elharcosai közé tartozik a MANSz hajdúböszörményi csoportja is. Ezért, de különösen a ma követségre méltó önfeláldozó munkásságért, amelyet a helybeli hősi temető és sírok gondozása, karbafelújítása által a hősi temetők kegyeletes fenntartásának előmozdítása érdekében kifejtett, a csoport minden egyes tagjának elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.

A honvédelmi miniszter leirata alapján a főispán a dicsőre elismerésről szóló okiratot eljuttatta a MANSz hajdúböszörményi csoportjához.

A magyar asszonyok a női köztisztviselőikért

Apponyi Albertné grófné vezetésével küldött-ség járt a pénzügyminisztériumban, hogy a tisztviselőinkre vonatkozó új törvényjavaslat enyhítését kéri. A küldöttségben résztvettek az összes fővárosi nőegyesületek delegáltjai, akikhez csatlakozott a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének küldöttsége is. A küldöttség kérte, hogy a jövőben hallgassák meg a magyar asszonyokat, ha a nők érdekeit érintő kérdésekről tárgyalnak. Erre a kívánságra kedvező választ kaptak.

A dombóvári MANSz tejköziója

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének dombóvár-újdombóvári fiókja az elmúlt évekhez hasonlóan, ez évben is tejjel kívánja ellátni az arra rászoruló iskolásgyermeket. Most is kérés szavával fordult a hercegi uradalomhoz. Kérésére a napokban érkezett le a válasz a központtól, melynek értelmében a tüsske gazdaság intézősége 900 liter tejet bocsájt a MANSz rendelkezésére, hogy azt az arra rászorulók között naponta kiosssa.

Mussolini köszönete a szombathelyi MANSz-nak

A MANSz szombathelyi csoportja táviratban üdvözölte Mussolinit, amiért erélyesen sikrázta a müncheni értekezleten a magyar igazság érvényesülése érdekében. Az üdvözlésre az olasz követség utján most kapta meg a MANSz a választ: Ó Excellenciája, a kormányfő megkapta azt az üdvözlő táviratot, melyet a MANSz szombathelyi csoportja szíves volt küldeni. A kapott megbízásnak megfelelően örömmel vagyok tolmácsa a Duce nagyrabecsülésének szíves figyelmükért.

A debreceni MANSz segélyfelruházási akciója

Az ünnepségen megjelent Lossonczy István főispán és felesége, Kőlcsey Sándorné és meg számos előkelőség.

Báthory József piarista gimnáziumi igazgató mondott mélytartalmú beszédet, majd Uray Sándor püspök helyettes méltatta a karácsonyi szegényfelruházás nagy szociális jelentőségét. A Sámsoni-úti elemi iskola növendékei előadták Olexyné „Magyar testvérek látogatása” című művet, majd a gyermekek köszönetét tolmácsolta egy kis növendék.

Ezután került sor az adományok kiosztására. Kiosztottak 142 fűt-, 86 leányruhát, 299 cipőt, 23 kabátot, 10 fehérneműt, 400 pengő készpénzt, valamint nagymennyiségű élelmiszercsomagot. A szeretetadományokból összesen 624-en részesültek. Az akcióban résztvett a központi, a MÁV, az Iparos, a homokkerti és a nyilastelepi MANSz. Kőlcsey Sándorné külön gyűjtési akciója 171 pengő eredményezett.

A zalaegerszegi MANSz csoport

A MANSz csoportja székházában a menhelyi gyermekek részére karácsonyi ünnepet rendezett, amely alkalommal 94 kisgyermek kapott szeretetsomagot. A szeretetsomagokat a MANSz jölelku hölgyei játékokkal, melegruhákkal és édességekkel töltötték meg. A nagyteremben díszes karácsonyfa lepte meg a nevelőszülők kíséretében megjelent gyermekeket.

Lutter Imre káplán örömet fejezte ki, hogy ezidén együtt ünnepelhetjük a karácsonyt viszatért felvidéki testvéreinkkel. Köszönetet mondott a MANSz buzgó tagjainak, akik évről-évre karácsonyi örömet szereznek azoknak, akik a nincsteleneknél is nincstelenebbek.

Ezután Pirity Gáspárné, a MANSz menhelyi bizottságának fáradhatatlan elnöke figyelmeztette a kisgyermeket arra, mennyi köszönetet tartoznak Jézuskának, s azoknak, akik óvják, ápolják, gondozzák őket. Egyben elbűcsűzött tőlük, mert jövőre már más végzi azt a munkát, amit ő hosszú éveken át olyan szeretettel folytatott. A nevelőszülők hálával eltelten mondtak köszönetet fádorozásáért.

A szép ünnepségen megjelent Székely Emil vármegyei árvaszéki ülnök, Fülöp László dr. városi tanácsos, Békefi József dr. tanfelügyelő, a MANSz vezetősége részéről öv. Barthelmes Valterné elnök, dr. Skublies Ödönne, ügvy. elnök, dr. Samassa Jánosné, öv. dr. Winkler Károlyné, öv. Rössler Elemérné, akik sokat buzgólkodtak a gyűjtésben.

A győri MANSz Leánykör

nagyszerű karácsonyi ünnepet rendezett, mely alkalommal 28 szegénysorsú kislány kapott ruháneműt és szeretetsomagot. Gemmel Ilonka üdvözölte a megjelenteket és intézett beszédet a gyermekekhez. Kallós Erzsébet „Karácsony” című költeményét adta elő szép sikerrel. A leánykör ünnepsége után a MANSz asszonycsoportja osztotta ki ajándékait, hűsz rászoruló asszonyoknak. Öv. Lebényi Lóriné a család védelméről és a szeretetről beszélt.

Könnyes búcsút vett a MANSz vitéz Bonczos Miklósnétól

Megható érzékeny búcsút vett a MANSz vitéz Bonczos Miklósnétól, aki rövidesen megváltik az elnöki tisztségtől, amelyet a szentesi asszonyok egyöntetű szeretetétől övezve töltött be. Vitéz Bonczos Miklósné fáradhatatlanul tevékenykedett a MANSz felvirágoztatása érdekében és minden hazafias megmozdulásnál kivette a részét a munkából.

A MANSz tagjainak élén Istváncsics Mária főtitkár a vármegyeházán köszöntötte az államtitkárnet, férje kinevezéséhez melegen gratulált, majd a következőket mondotta:

— Fáj a lelkünk, mert Méltóságod itt hagy bennünket, elhagyja ezt a helyet, ahol szeretettel és nagyrebecsüléssel vettük körül és éreztük, hogy Méltóságod is szívből jövő szeretettel viseltetett a szentesi viszonyok iránt.

Vitéz Bonczos Miklósné látható megindultsággal fogadta Istváncsics Mária beszédét.

— Ez az én igazi otthonom, — mondotta — megszerettem a szentesi asszonyokat, megismertem jótulajdonságaikat és fájó szívvel veszek tőlük búcsút.

Tovább nem folytathatta, mert elcsuklott a szava, könny jelent meg a szemében, sirtak a MANSz tagjai is és egy lélekmélyig megható, könnyes összeborulás lett az üdvözlésből...

Debrecenben leleplezték Horthy Miklósné arcképet

Lélekelmelő ünnepség színhelye volt nemrégiben a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének helyisége. Ifjabb Münnich Aurélné Bánó Riza megfestette vitéz nagybányai Horthy Miklósné portróját és azt a MANSz-nak ajándékozta. A kép leleplezési ünnepségének keretében került sor a MANSz elnöknőjének Lossonczy Istvánnának felköszöntésére is, akit névnapja alkalmából üdvözöltek.

A MANSz terméi zsúfolásig megteltek erre az alkalomra. Az ünnepség megkezdése után Uray Sándor ref. egyházkerületi főjegyző emelkedett szólásra.

— Legyen ünnep ez az óra — kezdte beszédét —, amikor ezt az arcképet leleplezzük. Főméltóságú Urunk szeretett hitvesének képe díszíti ez órától fogva a debreceni magyar asszonyok nemes munkával telt helyiségét.

— Az arckép út, de akit ábrázol: már régen szívünkbe fogadtuk.

— Én két alkalommal találkoztam a főméltóságú asszonnyal: először az aradi templomban. Ott voltam, amikor nagybányai Horthy Miklós örök hűségét esküdött. Másodszor a budapesti várkapornában láttam, amikor minden kíséret nélkül, a többi egyszerű emberek sorában jött kijelöl a templomból.

A magyar nemzet hálája és Isten áldása szálljon a Nagyasszony felé.

Fehértóty Lenke a leánykör csokrát nyújtotta át azután a főispánnéknak, azután a MANSz hölgyei a jótékony célú kávédelután keretében maradtak együtt.

Kitűnően sikerült a sátoraljaújhelyi MANSz Leánykör műsoros délutánja

A sátoraljaújhelyi Mansz-Leánykör nagyszabású műsoros délutánt rendezett a kegyesrendi gimnázium tornatermében. A hazafias előadás — melynek jövedelmét a szegénygyermek karácsonyi felruházására fordítják — megjelent Fáy Istvánné főispánné Mansz elnökkel az élén, a társadalmi élet minden számottevő tagja.

A nagy gonddal összeválogatott műsort Meczner Tibor „A régi és az új magyar nemzeti világnézet” című megragadó előadása vezette be, ami után Nyeviczkey Erna és Pataky Gabriella Cs. Orosz Gitta által betanított magyar tánc aratott sikert. Színré került az „Ösi rögök” c. irredenta színmű, melynek szereplői: Lipcsey Márta, Isépy Borbála, Bátonyi Jenő, Boróczy Zsombor, Kmetz István, Koss Zsigmond, Mészáros István és Pétervári Gyula sok öszinte tapsot kaptak.

Keresztury Margit adta elő ezután nagy hozzáértéssel Szabó Lórincc „Feltámadás” c. versét, ami után Ujj Márta, ifj. Létray Béla, Koss Zsigmond, Kmetz István és Veszelik István egy vigjátékokat mutattak be közkiváratra. Ifj. Létray Béla kitűnően konferált.

Téli alkonyat.

A sátoraljaújhelyi MANSz Leánykör karácsonyi munkája

Karácsony előtt... Az Andrassy-utcai Munkaotthon egyik helyiségében gyülekeznek a leányok. Ma megbeszélést tartanak. Kiosztják a munkát egymás között. Kettesével környezet-tanulmányra indulnak. Kint metsző, decemberi szél súvítva söpör végig az aszfalton s hordja tele a munkája után siető ember szemét hóval, porral. Ők ezzel nem törődnek. Egymásba karolva sietnek végig az utcákon a város periferiái felé, hogy felkeressék a nincstelenek gyermekeit, bekocogtassanak bogárhátú, elhagyott otthonok ablakain, a szeretet melegével fűszáraiták a könnyeket, betakarják a ruhátlanokat. Volt olyan család is, — mesélik a lányok, — ahol nyolc gyermek van, de csak szalma a fekvőhelyük. Mértéket vettek a gyermekekről, aztán elküldötték a jótékonyági szakosztály vezetőjéhez, Páles Saroltához, aki kiszabta a ruhácskákat. Másnap ismét összejöttek. Kiosztották egymás közt a kiszabott ruhákat. Meg kell említenem Mara Márta nevét, aki annak ellenére, hogy egész nap hivatalban van, két ruha megvarrását elvállalta. Az ilyen szép példa aztán mindig ösztönzőleg hat. Teljesen átérzi a Leánykör minden tagja azt, hogy a betlehemi jászokban született Úr Jézus minden ember számára szeretetet és megváltást hozott. Megtörik hát kenyérük felét, hogy legalább karácsony táján ne legyen éhező gyermek, mindenhöl érezzék a krisztusi szeretet túlaradó melegét.

ifj. Létray Béla

A „Komáromi Lapok” a MANSz-ról

A felvidéki lapok közül elsőnek a „Komáromi Lapok” közölt hosszabb cikket a szövetséggel kapcsolatban. „Magyar izlés, magyar kezek munkájának eredménye” címmel *Liszkey Zsuzsanna Eszter* meleg, színes tollal ismerteti a MANSz-nak nemrégiben megrendezett népművészeti kiállítását. Majd részletesen beszámol a szövetség jubiláris közgyűléséről és őszinte elismeréssel nyilatkozik arról az eredményes, nemzetépítő munkáról, amit a MANSz húsz év óta kifejt. „A szövetség azért jött, azért lépett ki az időkbel s most jön felénk a leomlott határokon keresztül, hogy felelőssé a magyar asszony örök eszményét s egybefogva, minden lángot, utat keressen s utat mutasson a jövődöbe!” — ezzel a megértő, szeretetteljes mondatokkal fejezi be a kitünő író nő cikkét, amely őszinte örömet és visszhangot keltett nemcsak a MANSz tagjainak, de minden magyar asszonynak lelkében.

A MANSz a rókusi kisorngyosokért

A MANSz rókusi csoportja nagyszerű előadást rendezett a rókusi kisorngyosok javára. Az előadáson meglejelt vitéz *Imecs Györgyné* és *Pálfy Józsefné* a nagyszámú közönség élén. Zenekari nyitány után *Tóth Ágoston* szavalt nagy sikerrel, majd *Kisházy Andorné* áriái következtek. Ezután ifj. *Tóth László* adott elő verseiből és újonnan írt szavalókórusából *Jobba Klárka* balettel táncolt; mindkettőjüknek szép sikere volt. Szünet után *Schaffer Gyuláné* „A Mester fátyálja” című színműve került előadásra a közönség nagy tetszése mellett. Az egyes színek előtt *Szilák Piroska* szavalt mély átérzéssel. A műsor után *Henny Ferenc* főesperes mondott zárbeszédet. A jótékony célú előadás rendezése elsősorban *Szentkúty Vilmosné* érdeme.

Meghalt Oltványi Olga

Oltványi Olga ny. postamester, minden magyar ügy fáradhatatlan és lelkes nagyszonyja december 17-én elhunyt. Oltványi Olga tevékeny részt vett a közéletben és mint a MANSz. elnöknője megteremtője volt a tengeri háncsból készült háziiparnak, amellyel keresethez és kenyérhez juttatta azokat, akiknek azelőtt a nincstelenség és a nélkülözés jutott osztályrészül. Nevét ezzel ismertté tette az egész országban és a pátróhái háziipari munkák elkerültek a legtávolabbi országrészekbe is. Vezetője volt számos szociális és társadalmi intézménynek. Temetése nagy részvét mellett ment végbe Pátróhán. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Karácsonyi ünnepek

A Horthy Miklós Kollégium karácsonyi ünnepeknél megjelent előkelőségeket Csoma Kálmán dr. kollégiumi igazgató fogadta. Az ünnepi beszédet Nagy Innocent bölcsészettanhallgató mondta, a MANSZ nevében Brossek Rudolfné, a kollégium igazgatótanácsa nevében pedig Rohringer Sándor műgyógyászati tanár intézett beszédet az ifjúsághoz. A kollégiumi zenekar és énekkar műsorai után megkezdődött a kormányzóé Ofjelműltósága és a MANSZ karácsonyi ajándékainak kiosztása.

A debreceni MANSZ Revíziós Leánykörének karácsonyfaünnepélyén megjelent Lossonczy István főispán és neje, Kölcsey Sándorné, Balogh Gyula kormányfőtanácsos, Erdős Károly egyetemi tanár, Balogh Sándor kultúratanácsos és mások. A Hiszekegy elnevezése után Saródy Józsika, Saródy örnagy fiacskája karácsonyi verset adott elő. Azután Báthory József titkár évi jelentését ismertette, majd üdvözölte Lossonczy Istvánt és a megjelenteket. Balogh Juditka szavalt, Erdős Károly egyetemi tanár meleg szavak kíséretében patronássá avatta a Revíziós Leánykör tagjait és minden leányt kapott egy kis véndecet, akiről egész éven át gondoskodni fog. Fehértóty Dánielné, a Leánykör elnöke zárószavaiban méltatta a leányok önfeláldozó és odaadó munkásságát, mellyel egész éven át a kicsinyekért dolgoznak, majd bejelentette, hogy az MANSZ a jövőre is meg tudja rendezni a tejuzonnáztatást és így három ezer szegény gyermeket fog tejhez juttatni.

A bonyhádi MANSZ december 20-án tartotta karácsonyfa ünnepét Krasznay Istvánné főszolgabírórné és Benedek Jánosné járási főorvosné vezetése és irányítása mellett. Ezen a meleg ünnepélyen a MANSZ tagjai tíz szegény gyermeket ruháztak fel tetőtől talpig, ezenkívül kiosztásra került élelmiszer, tápuccok.

A miskolci MANSZ-csoport bensőséges, szép ünnepély keretében ruházott fel 160 szegény gyermeket ruhával, cipővel, kötél mellényvel, harisnyával és szeretetsomagokkal.

A soproni MANSZ-csoport karácsonykor 125 családnak adott különböző hasznos ajándékokat, ezenkívül édességeket és játékszereket. A kisújszállási MANSZ a karácsonyi segítyezések alkalmával hét iskolás gyermeket meleg alsóruhával, három növendéket pedig felsőruhával látott el.

Szépen sikerült a bajai MANSZ karácsonyi gyermekelőadása.

Bájos gyermekelőadásban volt része a bajai közönségnek. A MANSZ rendezésében a Damjanich-utcai óvoda kis növendékei Molnár Matild óvónő művészi betanításában szemet-lelket gyönyörködtető előadást tartottak. A szépen megrendezett műsornak megérdemelt nagy sikere volt és sok vendéget vonzott az előadásra, melynek sikerén Haranghy Lászlóné ügyvezető elnökkel az élén lelkesen dolgozott a MANSZ. A jótékony célú előadás végén a gyerekek karácsonyi szeretetsomagot kaptak.

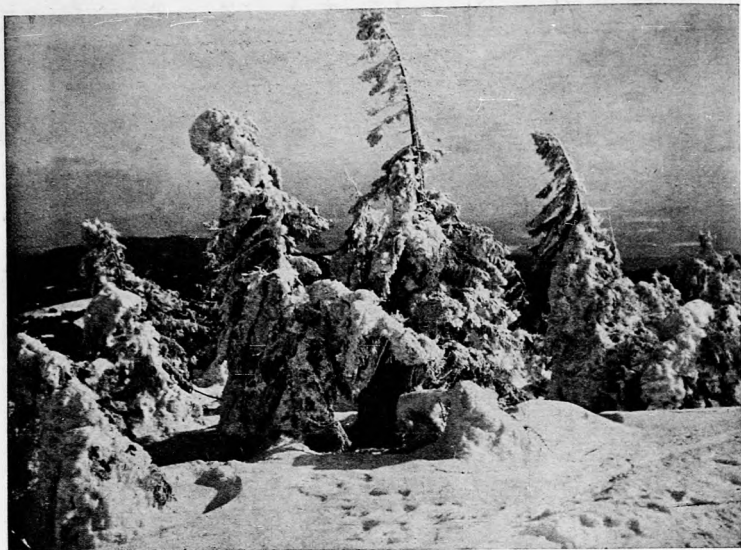
Ezen szavak igazságáról meg fog győződni, ha egyszer megkísérli. Az tassa fehérműjét a mosás előtti estén hideg Henko oldatban. Másnap reggel az áztatóvíz bebizonyítja Önnek, hogy mennyi szennyt és tisztálanságot oldott fel.

Henko háztartási és mosószifőző
sófehér gazdaságosabb mint tisztító szóda!

Gyártják a Persilművek.

A békési MANSZ-csoport teadélutánja

A sablonoktól eltérő, valóban nagyszerű teatetet rendezett a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségnek békési csoportja decemberben a Békés-szálló termeiben. Az értékes műsor összeállítása izlésre és igazi hozzáértésre vallott. Minden szám komoly művészi élményt jelentett. A megnyitó beszédet Govrik Lászlóné mondotta. A jelenlevők megindult lélekkel hallgatták az irodalmi értékű, nagyhatású beszédet. Utána Szirányi Miklósné és Szirányi Miklós zongorán előadták Brahms magyar táncait, mely átérzéssel, briliáns technikával. Sebők József Sik Sándor és László Sándor egy-egy versét szavaltta el nagy hatással, majd Haydn „Üstodob” szimfóniájának egy részletét játszotta el Szirányi Miklósné, Környei László és Szabados László, sok tapsot aratva. Banner Lenke és Baky Baba magyar táncot lejtettek igazi magyar temperamentummal, gráciával. Ezután Czapáry István 12 éves hegedűművész játszott el két darabot. A közönség csodálattal hallgatta a gyermekművész magas technikai készségét, kristálytiszta intonálását és a művek szellemében való komoly elmélyülést. Melleg tapsal honorálta a publikum Bíró László szavallatát, majd Környei László, Szirányi Miklósné, Szabados László, Czapáry István és Megyeri László adtak elő különböző zeneműveket nagy sikerrel.

Téli kép a Felvidékről.

Beszámoló jubiláris kiállításunkról

Ha valaha éreztük, hogy a magyar asszonyok közösségébe tartozónak tudni magunkat büszke és felemelő érzés, úgy jubiláris kiállításunk tartalma alatt fokozatosan kivethetjük részünket e felemelő érzésből.

Az Iparművészeti Múzeum kupolacsarnokának helyiségében, melyet gróf Zichy István főigazgató és Höllrigel József igazgató szövetségünk nagyrabecsülése jeléül bocsájtottak kiállításunk céljaira (a magyaros vendégszeretet gyönyörű példáját adva) halhatatlan Vezérrasszonyunk képét helyeztük el a főhelyen.

Az összegyűjtött anyagot lehetőleg úgy rendeztük, hogy az egyes csoportok munkája egységes képet nyújtson. Elsősorban meg kell emlékeznünk ceglédi szervezetünkről, amely egymaga hét hatalmas üvegszékrenyt töltött meg. Választékos, értékes szőttesek, tűllhímzések, vertesipkék és egyéb kézimunkák mutatták be a ceglédiek nagyszerű munkáját. Kiállítottak egyet abból az ötven csecsemőkelengéből is, amelyeket a felvidéken osztanak szét. Debrecen szintén sokoldalú tevékenységről számolt be. Híres szőttesei, izléses és kiváló minőségű rongy, torontáli és perzsa szőnyegei, díspárnái, nyáriruha anyagai mellett gyönyörű kézimunkái kellettek méltó feltűnést. A nagyszerűen vezetett üzem, több, mint száz embernek ad kenyeret. Sopron, Baja, Karcag, sajnos, csak néhány választékos darabbal vettek részt s ezért ezekkel nem volt módunkban kellően érzékelteni azt a nagy értékű szociális és esztétikai kulturmunkát,

melyet fáradhatatlan tevékenységükkel városaikban kifejtének.

Miskolc, Kecskemét, Szatmárköroítő, Fertőendréd, Cigánd, Nagykanizsa, Kiskőrös fejlett szövőiparának legszebb darabjait küldte fel a finom asztalnemű, kézimunkaanyag, törőlkendő és egyéb háziszőttesekért lelkesülő dámkák őszinte gyönyörűségére. A hódmezővásárhelyiek értékes szép munkákkal bizonyították, hogy Szenteh Dezsőné háziipari tanításait jól a lelkükbe vették és méltó tanítványai mesterüknek. Nagy feltűnést kellettek Ocsovszky Vilmosné magyar perzsái és Oláh Elemérné szűrőhímzései. Reménykeltőnek mutatkozik a debreceni vasutas csoport háziipari elindulása. Váci testvéreink a szövés mellett, különösen a magyaros divat terjesztése terén munkálkodnak szép eredménnyel. Bonczos Miklósné, szentesi Mansz elnöknő művészi megoldású, saját kezével készített miniatűr magyar szobaberendezést állított ki, Nádudvar gyönyörű oltár- és úrasztalterítőt, Tiszaroff és Tiszaderzs történelmi emlékü régi úrasztalterítőkét.

Tormay Gézáné debreceni szőttessel terített és nádudvari fekeke kerámiával ötletesen díszített asztala felhívta az általános figyelmet a fekete népi cserepekre és sokakban ébresztett vágyat hasonló megoldású magyar asztal terítésére. Baranyay Lipótné gyönyörű szegedi ollózott terítőjű asztalával, a hódmezővásárhelyi leánykör pedig inycsiklandozó falusi reggeliző asztalával érdemelte ki az elismerést és tette változatossá a kiállítást.

Wiener Tiborné.

Figyelő

A szerkesztőség előzekénysége folytán a Magyar Asszonyban új rovatot nyithatunk, melyben a leányifjúság problémáival kapcsolatos észrevételeinket, véleményeinket és hozzászólásainkat közölhetjük. Figyelő címen indított rovatunk kifejezője lesz a Manszba tömörült leánytábor állásfoglalásának mind a napi élet, mind az egyetemes magyar érdekeket szolgáló jelentős és különös-képen a leányokat érintő kérdésekben.

A magyar élet az események szédítő egymásutánjában pereg előttünk Új áramlatok, új törekvések forgatagában sokszor alig tudjuk az eseményeket tárgyilagossággal követni. Ez a rovat, mint a címben is kifejezésre juttaljuk, figyelője s a tárgyilagossággal megismerésen túl szerény közreműködője lesz ezeknek a törekvéseknek.

Ezt a hivatást pedig úgy töltheti be, ha a fővárosi és vidéki leánycsoportok közös munkájára, hozzászólására s élénk közreműködésére számíthat. Kérjük tehát vidéki leánytestvéreinket is, hogy a közösséget érintő helyi, hivatásbeli stb. problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat küldjék be a „Figyelő” számára, hogy ezen keresztül együtt keressük és találjuk meg a megoldás módját.

Ezen a helyen is első szavunk felvidéki leánytestvéreinknek szól! Szavunkban a szeretet, az öröm, a hála s a büszkeség hangjai szállnak felétek. Szeretettel köszöntünk benneteket s az öröm könnyei csilognak szemtökben, mikor megszorítjuk kezeteiket, hogy azt soha el ne eresszük s így kéz a kézben együtt építsük tovább a boldog, független Nagy-Magyarországot. Halálva emlékezünk meg szüleitekről, akik titeket minden veszély és megfélemlítés ellenére igaz magyarokká neveltek. Büszkéek vagyunk reátok, hogy a magyar szellem és élni akarás harcainak tűzpróbáit kiállva, élő hittel, töretlen reménységgel biztatok velünk együtt a magyar feltámadásban. Példátok minden magyar leány előtt nemesítő és lelkesítő példakép lesz. Hívunk, várunk sorainkba benneteket!

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége most ünnepele fennállásának 20-ik évfordulóját. Az ünneppélyesen lefolyt díszközgyűlés mindazoknak, akik az elmúlt 20 év munkájában résztvettek a büszke örömet, a szépszámban jelenlévő ifjúság számára pedig tanulságos okulást jelentett. A húsz év története élénk vetítete azokról az eredményeket, amelyeket kizárólag az „Istenért és Hazáért” célkitűzésű szövetség érhet el. Ennek a célkitűzésnek szellemében dolgozik az ifjúság is s napjaink történelme bizonyítja, hogy minden intézmény, személy elvesztette létjogosultságát, amely mást való céljának, vagy a kettő közül valamelyiket megkísérel elhagyni.

A másik gondolat, ami különösképpen megragadta az ifjúságot, Tormay Gézané országos társelnök magasszárnyalású beszédének az a része, amelyben az idősebb nemzedék és az ifjúság közötti kapcsolatról szöli. Szavaival az ifjúság

meggyőződésének adott hangot. Az ifjúság is azt valja, hogy a fiatal lendületet, kezdeményező erőt, kitartást, lelkesedést az idősebb nemzedék tapasztalataival kell kiegészíteni. A kettő együttműködését a szeretet és megértés, illetve a tisztelet és megbecsülés motívumainak kell átszönie. S mikor mi tisztelettel és csodálattal nézzük az elmúlt 20 év munkáját és munkálait, a jövő évtizedek munkájában mi is részt kérünk azzal a biztos reménnyel, hogy munkánkban a tapasztalat megértő segítségét is magunk mellett találjuk. Munkánk így lesz méltó alapító Nagyszavunknak szelleméhez.

„Anyák és leányaik” címmel tartott előadást a rádióban Magyar Zoltánné, Techert Margit dr. A tanulságos előadás meggyőző erővel világított rá a leányok nagy problémájára: a gyakorlati és szabad pályákon való érvényesülés lehetőségeire. Örülünk, hogy a rádió nyilvánosságán keresztül vidéki leánytestvéreink is megismerhették és hallhatták a kérdés alapos ismerőjének fejtegetéseit. A főváros leányainak az elmúlt tavasszal rendezett pályaválasztási ankétján volt alkalmuk személyesen is hallgatni Magyar Zoltánné előadását, amelynek nyomán kialakult a Mansz körében az a vélemény, hogy az előadást, a többi hasonló célú, értékes előadással együtt nyomtatásban is meg kell jelentetni. Azóta az események még sürgetőbbé tették a terv megvalósítását. Reméljük, hogy rövidesen átnyújthatjuk a leányifjúságnak a gyakorlati pályákra buzdító, tanácsot adó értékes előadások gyűjteményét, melyek segítségével a keresztény leányok is megtalálják az élethelehetőséget és érvényesülést a nőnek való gyakorlati pályák mindegyikén. Nemzeti szempontból döntő jelentőségű kérdés ez, melynek napirenden tartását fontos feladatunknak tekintjük s a jövő számban megkezdjük beszámolóinkat az „Onállósítási Alap” segítségével önállósított leányok működéséről, tapasztalatairól.

Meg kell emlékeznünk az ipari törvényről is, melynek életbelépése óta a Mansz leányköreinek több diplomás és érettségizett tagja jutott munkáját és végzettségét megillető kedvezőbb anyagi helyzetbe. A 100 pengő kezdő fizetés és a további fokozatos emelkedés törvényes biztosítása, azonban mindezeidig csak az ipari ágban történt meg. Kereskedelmi s egyéb magánvállalatok, ügyvédi irodák dolgozó leányai még mindig nélkülözik a törvény oltalmát s erőlyes intézkedését 40–60 pengős fizetés és 10–12 óras napi munka ellen. Kérjük és várjuk az igazságosságnak és méltányosságnak törvényes érvényesítését minden vonalon!

Magyaros kabátokat, angol, francia
kosztümöket elsőrendű kivitelben készit
Csintalan László női ruha szalonja
Budapest, IV. Kigyó-u. 2.

A soproni MANSz ifjúsági csoportjának munkája

A Mansz ifjúsági csoportja fennállásának hatodik évében a szokottnál is nagyobb szociális és kulturális irányú programmal kezdte el működését. A sok új taggal megerősödött csoport, mely zászlójáról egy tisztulabb cél felé való törekvés eszméjét írja, nagy lelkesedéssel indítja el a munkát.

Mint minden évben, ezidén is három tökéletes babakelengyével felszerelt vándorkosárral segít három szegénysorsú fiatal anyán. Terve veszi a szegény gyermekek karácsonyi felruházását és megajándékozását, s hogy az ehhez szükséges anyagokat megszerezzék, elhatározta a csoport, hogy jótékonycélú teastert rendez.

Kulturális programjukban két előadásorozatot szerepel; az egyik meghívott illusztris előadókkal. Tárnyuk: 1) Névmagyarosítás. 2) Csálávédelem. 3) A magyarság szerepe Sopron történetében. 4) Az erdélyi magyar nő munkája.

Az ifjúsági csoportnak sikerült dr. Imre Sándor budapesti egyetemi tanárt egyik előadásra megnevezni, aki október 20-án a városába gyertermében „A nő és a nemzet sorsa” címen nagy és lelkes közönség előtt nagyon magas színvonalon álló előadást tartott, mely hallgatóira felejthetetlen élmény erejével hatott.

A másik előadásorozatot a csoport tagjai tartják minden második héten, gyülesek keretében. Tárnykörik: 1) Magyarország kapcsolata Európával. 2) A család. 3) A falu. 4) A város. 5) A főváros. 6) A magyar faj problémái. 7) A magyar zene, irodalom, festészet, szobrászat. A csoport tagjai tervebe vesznek még előadásokat az egyszerű néposztály asszonyai és leányai számára is, például: az egészséges életmódról, lakásberendezésről, gyermekápolásról.

Amikor szeptember közepén egy új világ-háború veszedelmeivel terhes viharfelhők kavargtak hűz év óta amúgy is válságosan beteg hazánk felett, az ifjúsági csoport tagjai új hivatottságot éreztek: a szegénysorsú hadbavonultak és szabadcsapatosok családjainak istapolását.

Felkérték a plébániákat és lelkészeket, valamint az elemi és polgári iskolák tanítóit és tanárait, hogy a templomi szöszékekről és iskolai katedrákról hirdessék ki, hogy az ifjúsági csoport tagjai a Mansz-otthonban hetenkint négyezer inspekteit tartanak, hol panaszokat vesznek fel, ügyes-bajos dolgaitak elintézik s a hadisegélyek gyors folyósítását kijárják.

A tömegesen jelentkező szegényekkel az inspekteit tartó tagok elbeszélgettek, érdeklődtek körülményeiről, s mikor látták, milyen nagy a nyomor, dr. Jenny Ilona Mansz-elnöknő irányítása mellett széleskörű jótékony akciót indítottak. A nemzetvédelmi osztály és az ifjúsági csoport 10—10 tagja két nap alatt végigjárták a Mansz-tagokat és ismerőseiket, kik hetenkint egyszer egy-egy családot ebéddel látnak el, vagy pedig az ebédet pénzzadománnyal váltják meg. A megértés olyan nagy volt, hogy igen sok hadbavonult szegény családján tudtak segíteni.

Október 21-től kezdve 50—70 csecsemő kap napi 1/2 liter tejet, (3 éves korig) hetenkint 1/2 kgr. lisztet, 1/2 kgr. cukrot, 1/2 kgr. darát, 1/4 kgr. sőt, 1/4 kgr. rizst, 1 drb. mosószappant, 1 drb. fürdőszappant, 1/4 kgr. mosószódát, 1 doboz gyufát és gyertyát.

Október 23-tól kezdve 20 család (2 gyermek-től 8 gyermekesig) kap naponta ebédet más-más családnál. Minden hétfőn pedig az 1—2 gyermekes anyák, az öregek és betegek, kiknek eltartóik hadbavonultak, élelmiszerutalványokat kapnak: teje, kenyérre, zsirra, lisztre, darára, sóra petróleumra, cukorra, szappanra és szódára.

A szegényeket a tagok nemcsak segítézik, hanem elbeszélgetnek velük, otthonaikban látogatják őket, s környezetümlány alapján állapítják meg, hogy kik az igazán segítségre szoruló. Ahol igen nagy a nyomor, ott ruhaneművel és cipővel is ellátják őket.

Meg kell emlékeznünk a keresztény kereskedőkről is, kik tekintettel a Mansz nemességjára, mindent önköltségi áron adnak. A pénzzadományok kb. heti 200 pengőt tesznek ki.

A Mansz ifjúsági csoportja e nagy munka közben nem felejtkezett el a szegény gyermekek karácsonyáról sem. Körülbelül 100—120 gyermek kapott ruhát. E költségek részben az ifjúsági csoport által rendezett jótékonycélú teastélyi jövedelméből nyertek fedezetet.

A november 19-én megtartott teastélyi szokatlanul nagy érdeklődésnek örvendett. A kaszinó nemzetiszínű zászlóközönségével. A virágdiszes asztalok közepén egy-egy visszatért felvidéki város nevével viselő zászló állt, és képek a felvidéki városokról. A Mansz idősebb és ifjú tagjai, sőt a közönség köréből is igen sokan a Mansz szövömlhelyében készült, minden elképzelhető színben pompázó „magyarkát” viseltek, melyek, nemcsak szokatlanul friss, üde látványt nyújtottak, hanem a Mansz szövömlzemenek hasznát is nyújtottak. Ezek a csinos szöttes ruhák olyan nagy tetszést arattak, hogy a Mansz szövömlzeme azóta számos megrendelést kapott. Miután a ruhák praktikus nyári viseletként már régebben beváltak, a tagok egyszersmindenkorra hadat üzentek az idegen „dirndl”-nek.

Beszámolónk végén meg kell még emlékeznünk az 1938. március 1-én alakult nemzetvédelmi szakosztály működéséről is, mely erősen szociális jellegű munkakörével komoly eredmény elérésére hivatott. Céliküldésük: 1) Nemzetünk szöbb korszakának biztosítására irányult építő munka. 2) A Mansz hazafias keresztény szellemének minél szélesebb körben való terjesztése. 3) A keresztény kereskedők pártfogolása. 4) A „Eujdosók könyve” eszméinek terjesztése. A nemzetvédelmi osztály nemcsak rendelkezéses taggyűjtést végez, hanem ezzel kapcsolatosan erős propagandamunkát is fejt ki, amire itt a végeken igen nagy szükség is van.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy a Mansz-nak bármely mozgalma, melyeknek erkölcsi értékét és jelentőségét külön méltatnunk szükséges, a magukat mindig magyarnak valló soproniak körében megérdemelt állandó önköndösdést keltenek.

Divat

A hóval fedett hegyek között újból megindult az élet, a divatos sporthellyeket elepték a sielés és ródlázis hívei. A sportok rajongóinak láborra érül-évre nő, egyre többen keresik fel a magaslati helyeket, mások meg, akik ilyen kirándulást nem tehetnek, hetenként egyszer-kétszer otthaggy-

ják a jütőt szobát és nekivágnak a közeli havas domboldalaknak. Rájöttek az emberek arra, hogy testileg-lelkileg egyformán kitünő halással van a szervezetre a szabad levegőn, az edző hidegben való tartózkodás, az egészséges testmozgás, s ezért lesz a sielés egyre népszerűbb. A nők meg külön

XXV a

Siőtűzet kockás nadrúggal és sárga mellényvel
Ultra-szabás-
minta V. 2641.

Sötétbék siőtű-
zet. Hosszú nad-
rúggal. Ultra-
szabásminta
V. 3375.

Korcsolya-öltöz-
et
Ultra-szabás-
minta V. 8119.

megtunták azt is, hogy a csipős, hideg levegőn és a hőmérsékleten való száguldás sokkal jobban frissíti a szervezetet, szépiíti az arcot, mint bármilyen kozmetikai csodaszer.

De míg a férfiaknak nem okoz különösebb öltözködési gondokat a téli sport, addig a nőknek erre az alkalomra előírt divatszabályokhoz kell magukat tartaniok. A férfiak évekig viselhetik változtatás nélkül ugyanazt a norvég sidresszt, a nőknek azonban a divatkódex itt is változó fazonokat, színeket diktál. A nőknek legfontosabb téli sportöltönye kétségtelven a sidressz. A korcsolyázás az idők folyamán a kényelmesebbek, az elfoglaltabbak szórakozása lett. Sokkal többen vannak manapság a nők között is, akik többre becsülik, ha a hegyek közt rohanhatnak sitalpakon. Ebből kö-

vetkeznek, hogy amikor téli sportdivatról beszélünk, a nők legnagyobb részét elsősorban a sikostűtűm újításai érdeklik.

A legújabb divat szakít a sötét színekkel. Azt állítja: hibás jelzős volt az, amely a nőket a multban komorszínű sruhába öltöztette. A jéhr hőmérsékletén nagyszerűen festenek a világos, élénk színek. — mondják a divatszalonok vezetői. — s ennek az új jelzősnek megjelölően jéhr, drapp, világoskék, sötétzöld, középkek, bordó siőtűnyöket mutatnak be. A merészebb nők számára pedig narancssárga, lila, téglavörös és jütöld sidresszket is engedélyez a mostani divat.

A siőtűnyök rendszeren lödenből, düjtűnből, posztóból, impregnált kordbárszönyből, jerseyből készülnek. A nadrág rendszerint bokáig ér, bár újab-

Si-öltözlet fiatal
leányoknak kapuc-
nival. Ultra-
szabásminta
B. T. 2642.

Si-nadrág és
ujjatlan mellény
Ultra-szabás-
minta. V. 3229.

Si-öltözlet hosszú-
nadrággal és
kabáttal. Ultra-
szabás-minta
V. 3374.

Si-öltözlet öves-
kabáttal. Ultra-
szabásminta
V. 3376.

Si-kabát
Ultra-szabás-
minta V. 3239.

ban egyes modellek ennél rövidebb nadrággal is készülnek, bricsesz, lengyel nadrág, stb. formájában. Érdekes, hogy az egyik párisi divatcég az idén szoknyával kombinált stíllényt mutatott be. A meglehetősen rövid, berakott szoknya kétség-telenül nősebb külsőt ad a sportoló hölgyeknek, mint a nadrágos viselet. A rakott szoknya mellett hordják a rövid, glocknis szoknyát is, amely oly bőven készül, hogy a szabad mozgást ne akadályozza.

A kabát fajója — tekintettel arra, hogy a nők nem szeretik az egyenruhát — nagyon sokféle: csipőn alul érő, övvel, zsebbel ellátott forma, csipűg, vagy csak derékig érő kabátka, kétsoros nyakig zárt bolero, vagy rövid spencer. A kabát színe sokszor különbözik a nadrágtól. Különösen sötét-színű, (fekete, sötétkék, barna) nadrághoz visel-
nek szívesen valamilyen élénkebb színű kabátot, sál, sapkát és kezttyűt. Egyszínben, peltyes, csikos vagy kockás mintákkal, trikóból, vagy jerseyből amelyek fiatalos, élénk színezetűkkel tényleg előnyösen hatnak sötét árnyalatú sportruhákkal kombinálva. Akik a különleges újdonságokat szeretik, azok részére prémsapkát és mellényt ajánl a divat, mégpedig elsősorban párduc- vagy bárány-prémből.

A szabásminták „A Magyar Asszony” kiadóhivatal útján rendelhetők meg.

Csak magyarul!

Pintér Jenő tankerületi főigazgató szerkesztésében most jelent meg a magyar iparosok nyelvéről könyve, amely a női íróágakban használatos idegen szavak ellen veszi fel a küzdelmet. Olvasgónk figyelmébe ajánljuk a könyvecskét, amely megérlelt, hogy a hölgyek is áttanulmányozzák. Az itt egybegyűjtött szavak jórészt ugyanis nemcsak a női iparágak munkásai, hanem a hölgyek is szívesen használják. Így nekünk kell kiküszöbölni nyelvünkől ezeket a rosszhangzású idegen szavakat és helyettük a megfelelő magyar kifejezéseket használni. Az érdekes és hasznos szótárból itt közlünk egy kis szemelvényt:

abrossz: asztalterítő.
afrik: tengeri fű.
agyszál: főliserel, megigazit, átalakít.
alkohol: borszesz.
angin: párnatok, párnahuzat.
apart: különleges, divatos előkelő.
aplikáció: rátét, rádolgózás, illesztés.
aszpik: koszonya.
aurlag: föltét.
aufzacc: gyümölcsalvány, talpasál.
auslag: kirakat.
azzak: áttört varrás.
balni: újjaránc.
bando: szalag, csik, pánt.
banfizura: baba hajviselet.
beigli: dióspatka, mákospatka.
bezecc: hajtóka, beszegés.
bézs: elefantcsontszínű, természetes színű.
bifsztek: vesepecsenye, angol nyelvű.
bombon: cukorka, édesség, nyálkáság.
bordür: szegély, keret.
bortni: szegőszalag, lapos zsinór, fonadék.
bross: mellű, mellsatt.
bubfizura: fiús hajviselet.
ca: csipkézett szél.
cárt: finom, törékeny, légies.
cekker: táska, szatyor.
centi, centiméter: mérőszalag.
ciha: huzat.
cipzár: villámzár, húzózár, köfőzár.
copf: hajfonat.
dauer: tartós.
dauerol: hullámosít.
dekoltált: kivágott.
dekoráció, dekorálás: diszítés.
disztrikt: párolt.
dragóner: hátöv.
drapp: világosbarna, mogyorószínű.
dzsem: gyümölcskoszonya.
einlag: hajbetét.
ekrü: nyerszínű.

emprimé: mintás.
endliz: beszeg.
esarp: laza selyemcsokor, laza óv.
faltni: berakás, ránc, redő.
file: nemez, szőrposztó.
filé: recemunka, bélszínselet.
flitter: fémpikkely.
franci: rojt.
gardrob: ruhatár, öltöző.
girdand: virágfüzér.
glokni: harangszabás.
grogren: bordás szalag.
haftni: kapocs.
indantren: szintartó anyag.
kepp: körgallér, félgallér.
köh: följűt.
kolmi: bodorítás.
komplé: kabátos öltözet.
mandzsetta: kézélő, hajtóka.
maszk: álarc, jelmez.

Ügyeljünk a diétára

Mindenki tudja, hogy a nőszévékony női termet már kimént a divatból. A párisi szabók, akik egyidőben csupa olyan ruhát terveztek, amelyeket csak sovány természetű nők viselhettek gráciával, pár év óta ismét visszazárték a normális formákhoz. Nőies és dekoratív lett újra a divat sok glóknival, fodorral, masnival és csipkével. Ez a divat, pedig, hűl Istennek, a gömbölydedebb alakoknak is megfelel. A divat tekintélyei többször is kijelentették: «molettok előnyben», ennek dacára még mindig vannak hölgyek, akik fogyasztókúrát tartanak. Sok hölgy megváltoztatja egész életmódját, hogy megtarthassa «vékony vonalait», de ezzel kapcsolatban sok hibát is követnek el. Errekes véleményem mond most egy párisi orvos a modern nők «karcsúsági mániájáról».

— Nagyon helytelen, — mondja, — az a módszer, amit ma a soványodni akaró hölgyek követnek. Nem szakemberektől, hanem barátinktól kérnek legelőször fogyókúra-tanácsot és ezek rendszerint abban állanak, hogy eltíltanak egyes edeledeket és folyadékokat, de pótlásukra nem ajánlanak semmi mást. Ha elvonnak olgasmil a szervezettől, ami árt, rendeljünk helyette olyant, ami jót tesz neki. Vannak ételmiszerek, amelyeknek gyógyító, vagy betegségmegelőző hatásuk van. Az orvosstudomány például használja a salátát és az articsóka kivonatait ilyen célra. Együnk tehát minél több salátát

és articsókát, mert ezek nagyon egészséges edeledek!

— Általában fel lehet állítani ezt a tétele: a különböző egyének temperamentumuknak megfelelően táplálkozzanak. A lymphatikus természetű egyének ismeretelje: halvány, hideg bőr, alacsony hőmérséklet, lassú pulzus, alacsony vérnyomás. Ezeknek legajánlatosabb tejtermékekkel (tej, vaj, sajt, tejfél), tojással, fehérjékkel és ásványokban gazdag ételmiszerekkel élni. A húst és halat jobban emésztik, mint a többiek. A vérmes temperamentumu emberek bőre rózsás, meleg, pulzusuk gyors, vérnyomásuk közepes. Ilyen természetűeknek nem szabad sok húst enniük és kevés savanyú ételt, ellenben sok folyadékot és tejterméket fogyaszthatnak. Az eps temperamentumu egyén bőre száraz és száraz, pulzusa alacsony, változó, vérnyomása magas. A vérvizsgálat épét is kimutat. Ezeknek sós táplálékra van szükségük, testátlékra és zsirokra. A savanyúságot (citrom, uorka, paradicsom, stb.) jól bírják. Nem kívánnak sok tejterméket, az alkoholt meg egyenesen irtalmas számukra. Végül külön sorozzuk az ideges természetűeket. Ezek ismertetői: száraz, fakó, hideg bőr, alacsony hőmérséklet, lassú pulzus, magas vérnyomás. Ingerültség, idegeség. Ezeknek a legkönnyebben emésztelhető táplálékok valók: édes gyümölcsök, különösen szőlő és füge, azután száraz folyadékok, és tejtermékek. Igazolt folyadékokat, kávét, teát gyengén elkészítve és ritkán fogyasszanak. Es nem szabad sokat enniük egyszerre.

Elmondotta még a párisi orvos, hogy aki nem tudja saját maga megállapítani, milyen temperamentumu, az forduljon orvoshoz. Az egészséges egyén azonban könnyen megfigyelheti, milyen edeledeket emészt legjobban. Es végül, ami a divatot illeti: a híásra hajlamos nőket nem szabad éhezletni! Egyenke annyit, amennyit jól esik, de olyan ételműekből, amelyek nem hízlalnak. Tehát elsősorban folyadékokat, salátákat, gyümölcsöt. Mert — fejezte be a párisi orvos nyilatkozatát — az igaz, hogy nem azért élünk, hogy együnk, de azért sem, hogy éhezünk és fogyjunk...

Háziaszszonyi problémák

A házi munkák között fontos helyet foglal el a mosogatás. Ha mosogatásnál munkánkat meg akarjuk könnyíteni, már a főzésnél ügyelnünk kell arra, hogy feleslegesen piszkos edényt ne halmozunk fel, hanem ügyeizzünk azokat már főzés közben rendezni. Nagyon fontos az is, hogy a főzésnél használt üres edényeket azonnal töltsük lehetőleg meleg vízzel, hogy az oda tapadt ételmaradékok könnyebben fellejuljanak és ezáltal a felesleges surolástól megunkat és edényeinket megkíméljük.

A mosogatást megkönnyíti az is, ha már az asztalról való kihordáskor az edényeket egy bizonyos csoportosítással helyezzük el a mosogató helyre. Sok munkától és fáradságtól kíméljük így meg magunkat. Elkerülhető az is, hogy mosogatóvizünk idő előtt szennyes legyen. Ezt úgy érjük el, hogy az ételhulladékokat úgy a tányérokra, mint a táskákra papír segítségével leszedjük.

A mosogatásnak egyik titka az, hogy vizünket kevés szódával kellőleg melegítjük. A szóda oldja legjobban a piszkot. Igen fontos a munka eredménye szempontjából az is, hogy minél forróbb legyen a mosogató utáni öblítővizünk.

A mosogatóshoz szükséges szereket, eszközöket legjobb egy arra alkalmas tálcán tartanunk, hogy állandóan kéznél legyenek és ne kelljen a mosogatósnál kapkodnunk. Így a szappan, szóda, fáké- és lábasuróló csutak és gyökérkefe mindig kéznél legyen. Pamutszál, nyeles mosogató pamacs minden jobb konyhafelkészítési üzletben kapható. Nagy előnye, hogy a legforróbb vízbe is belenyúlhatunk ennek segítségével, azonkívül kezünket is megkíméljük. A zománcedények sűrűsítésére használt cirokcsutak is jelentékeny munkamegkönnyítést és keznünk kímélését jelentik.

A mosogatósnál a sorrend általában a következő: először a poharakat és egyéb üvegfeldét, azután a porcellánt, az evőeszközöket, és végül a különböző főző- és süteményedényeket gyűjük sorjában. A faedényeket, fakanalakat, hűsvágot és egyéb deszkaféleket legjobb kőporral és kúnnal e célra használt gyökérkeffel átsurolni. Ezeket a faedényeket surolás után hagyjuk a levegőn megszáradni és azután rakjuk el.

A teás és kávékanalat ne mossuk el a mosogatóban, hanem a vízvezetéknel folyó vízzel addig öblítsük, míg teljesen tiszták. Jobb, ha belül nem törüljük ki őket, nehogy idegen íz vagy szagot kapjon a kényes tea vagy ká-

vé. A vasedény surolására kőport használjunk.

Ha ezeket a szabályokat betartjuk, nemcsak a kifáradástól kíméljük meg magunkat vagy háztartási alkalmazottunkat, hanem munkánk is eredményesebb lesz.

Kis divathírek

A plüssz és guvré ismét szerepel az estélyi divatban. Lejong egyik fekete muszlinruhájának szoknyája guvrirozott, a dereka bárszony, öve széles masni. Érdekes az a modell, amelyen az övtől a szoknya széléig, mintegy arasznyi távolságban egymástól, keskeny plüssirozott fodrok futnak végig, mint megannyi lefelé futó taréj. A fiatal lányok báli ruhája gyakran készül guvréval, ami kétségkívül fiatalos hatást ad. A délutáni blúzokon, ruhákon is sokszor alkalmaznak plüssirozott részeket, fodrokat vagy gallért.

Az estélyi ruhák már évek óta készülnek rövid, puffos újjal, de az idén divatos az egész hosszú újj is. Láttunk estélyi ruhát, amelynek bő úja úgy lebegett a kar körül, mint két hosszú szárny. Némelykor az új külső oldalát a csuklónál szorosan összefogják. A hosszú újjak és a magasra nyúló, csaknem nyakig érő derék először ellentétképpen a kivágás hátul rendszerint igen mély, sokszor egész a derekvonalig ér.

A pettyes és csikos prémek az idén egyre nagyobb tért hódítanak a divatvilágban. A tigris, leopárd, párduc, ocelot bőre kivánatos portéka lett, s a divatos nők előszeretettel csináltatnak e rettegett fenevadak prémjéből bundát. Sőt az idén, nagyon divatos lévén a prémmel díszített toalettel, szívesen alkalmazzák kőpenyre, ruhára díszként is ezeket a mintás szőrmekeket. Kucsmák, muffok is készülnek belőlük. Nagyon kedvelt a vadmacskabunda is. Szóval a sok komor prém mellett határozottan előtérbe kerültek a pettyes, csikos szőrmekek. Ha valaha, most igazán érdemes tigris- és párducvadászatra menni, — hála a divathölgyi szeszélyeknek, kifizeti magát!

A legtöbbször délutáni ruha fekete színben készül. Ez kétségkívül elegáns viselet s megvan az az előnye, hogy sohasem váltik unalmassá. Aki azonban kimondott divatszínre vágyik, az középkék bordó vagy zöld színben csináltat magának ruhát. Sokan szeretik a barnát és rozsdaszínt is. A középkékben kívül divatos a kékeknek több más árnyalata is, így: a za-

frkék, szürkéskek, levendulakék és pasztellkék. Estélyi belépő sötétek bárszonyból készülnek.

Padlóbeeresztés.

Puhafapadlót a következő módon eresztünk be: lúgos bevezető öntünk szalmiakszeszt és szódát, és süröljük fel alaposan ezzel a vízzel a padlót. Teljes száradás után adjunk mázat a padlónak. Ennek eljárása a következő: áztassunk néhány nappal a használat előtt negyedkiló sellakot másfél liter denaturált szeszebe és időnként kavargat, hogy feloldódjék. A használat napján adjunk ehhez az oldathoz fél kiló aranyokkert 5 deka terpentinnel és egy kevés spirittussal keverve. Kenjük be vele a padlót. Száradás után újabb réteget viszünk a padlóra egy másik keverékből, amit szintén napokkal előbb készítettünk. Három liter spirittuszba feloldunk negykiló sellakot és 6 deka kolofoniumot, hozzátevéünk 20 deka okkert és másfél deka umbrát. Az umbrafestéket mennyiség adja a világosabb vagy sötétebb árnyalatot. A puhafapadlót ilyenformán kitűnően elő van készítve, mintegy alapozva a szokásos módon történő beeresztésre. Megjegyezzük, hogy a spirittusos oldatokat le kell fednünk, mert napok alatt tekintélyes mennyiség párologhat el belőlük.

Molyok ellen jól megvédhetjük szövetruhánkat, prémjeinket, ha naftalinnal beszórua, újságpapírra rakjuk el. Ne takarékoskodjunk az újságpapírral, akkor a ruhákat nem fogja megrágni a moly.

Vízkövet az edényekből hígított sósavval távolíthatunk el. Négy deci vízbe öntsünk egy deci sósavat és ebből az oldatból öntsünk egész keveset az edény alá. A vízkő pezsgés közben feloldódik. Elősegíthetjük a folyamatot, ha a főzőkanál nyelével, amelyet rongyba burkolunk, dörzsöljük az edény falát.

Tortát melegvízbe mártott nedves késsel lehet szépen felszeletelni. Nagyon friss kenyeret pedig megelített késsel szegünk meg. A levágott karéjok úgy szép simák lesznek.

Tojássárgáját a fehérjétől úgy választjuk el könnyen, ha egy pohárba állított tojésbére ütjük, lassan leengedve, a tojás tartalmát. A fehérje befolyik a pohárba, a sárgája pedig teljes egészében visszamarad a tojésbéren.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. É. Verseiben felszillan a tehetőség, de még nem ütik meg a mi mértékünket.

F. K. A küldött felvételeket, sajnálatunkra, nem használhatjuk meg. Témájuk szép, de kidolgozásuk még nem eléggé fejlett ahhoz, hogy reprodukálhassuk őket. Ha idővel tisztább, élesebb képeket csinál a beküldő, szívesen közreadjuk lapunkban.

L. M. Jól megírt novellák, de ilyen témákkal nem szívesen foglalkozunk.

Érdeklődő. Kecskemét. 1. Műveltség és intelligencia két különböző dolog. Szabatos meghatározásuk bajos. A műveltség bizonyos, az egyéni kívül fekvő dolgok ismerete, míg az intelligencia belső tulajdonság, amelyről maga a külső dolgokat helyesen tudjuk megérteni és értékelni. — 2. Ha valaki gondos nevelésben részesült és sok mindent megtanult, lehet igen művelt a nélkül, hogy intelligens lenne és épenígy megfordítva: valakinek meglehet az intelligenciája anélkül, hogy különösebb műveltséggel bírna. — 3. Az intelligenciát nevelés, környezet és tanulás kétségkívül fejlesztheti, de azért tulajdonképpen mégis eredeti diszpozíció. — 4. Az az egyén, aki a társadalmi szokásokat pontosan követi, de se nem művelt, se nem intelligens, legfeljebb jómódorúnak nevezhető.

Szerény. A Magyar Asszony mindig szívesen adott helyet fiatal tehetségeknek. A félelemre különben sincs oka, mert verseiben határozott költői tehetség nyilvánul meg. Írásaink hamarosan sorát ejtjük és szívesen fogadjuk, ha időről-időre küld néhány szép verset.

Tanácsot kérek. Megértjük mindkettőjük nehéz helyzetét. Nagy tapintattal és meleg szível kell eljárni, nehogy az illetőnek fájdalom okozzon. Minden szava és tette olyan legyen, amiből rontott kiérzi: itt szívesen, szeretettel fogadják arra az átmeneti időre, míg ismét alkalmazáshoz jut. S ezt annál inkább meg kell tennie, mert megelőző leveleiben már célzások tett arra, hogy jelenléte terhes lesz a családnak. Az ilyen súlyos helyzetet gyengéd asszonyi szível kelllemesse, nyugodtá kell tenni annak számára, aki saját hibáján kívül jutott ilyen szerencsétlen körülmények közé.

Verseik. Forrongó tehetség kialakulhat termékel. Még küzd a formával, még nem mestere a nyelvnek. Kristályosodnia kell,

fejlődni, hogy a maga helyét kivívassa.

G. E. A küldött úti élményt fog-szönnyük. Rövidesen közölni fogjuk.

Tanárú. Cikke túlhosszú. Ilyen terjedelmes írásnak a legjobb a kar mellett sem tudunk helyet szorítani. Ha küld cikket, legfeljebb három-három és fél gépelt oldal terjedelemben, úgy azt 6-rommal vesszük.

Magányosság. Átérezzük a kínos érzéseket. Bizony, nagy városból kicsi faluba kerülni nem könnyű feladat. Pedig készséggel elhisszük, hogy induláskor maga mögött hagyta az elfogultságot s tárt szívettel érkezett a hegyek közé, hogy terjeszse a kultúrát és segítségére lehessen a föld népének.

Az sem lep meg bennünket, hogy hamarosan le tudta ugyan küzdeni a gyermekek tartózkodását s meg tudta nyitni a szülők szívét, de máig sem sikerült gyökeret vernie az intelligencia körében. De ezen nem szabad csodálkoznia. Az egyszerű élethez szokott falusi emberek mindig gyanakvással fogadják a városból érkezöket. Valahogy a távoli fiónek követőt látják benne s nem tudják, mit rejt a hozzájuk közeledő nyájias szava. El kell ismerni azt is, hogy gyakran van is okuk a gyanakvásra. Néha egész környék életét megbolygathatja egy ilyen távolból érkezett idegen, aki nem érti a falusi élet nyelvét és nem tudja értékelni annak egyszerű örömeit.

Ebben az esetben, — s mi tudjuk, hogy sok-sok esetben, — kár, hogy korlátot állítanak érzéseik elé. Hiszen Maga, kedvesem a legjobb szándékkal igyekszik talajt hódítani magának. Nem sokat, csak annyit, hogy valami kis jót terjeszthessen a Maga körében. Szerette volna megajándékozni a legszegényebb gyermekeket karácsonyra, szeretett volna valami kis ünnepi hangulatot belevinni a szünet előtti utolsó órába. De ezt a szándékát félremagyarázták és népszerűség hajhászának tekintették. Így történt, hogy egyedül maradt a Szentes-tén és fájdalom könnyekkel kereste a hibát — másokban. Ne haragudjon, hogy nagyon ószintén megmondjuk: szándéka tökéletesen jó volt, de mégis hibát követett el a kivitelben. Buzgó fiatalságában nem gondolta meg, hogy a szülők és gyermekek Maga felé áradó szeretete máris beszéd tárgyja s azt hiszik, népszerűsködni akar, ki tudja, milyen rejtett célok érdekében. Az egyedül

rendezett karácsonyi ünnepélyt meg éppen erre magyarázták. Úgy érezték talán, hogy mások rovására csak magának tartotta meg az örömszerzés boldogságát.

Kedves, mi tudjuk, hogy ez nem így van. Tudjuk, hogy a többieknek ez még eddig nem is jutott eszébe. Mégis azt ajánljuk, hogy a jövőben legyen óvatosabb. Nézzon kissé körül és figyelje meg, kiknek fájit legjobban, hogy nem kaptak részt az ajándékozás örömeiből. Ha most ezek haragszunk is legjobban, mégis ezeket a legkönyvebb békíteni. De előre megmondjuk, hogy nagy harcot kell vívnia önmagával. Felre kell tennie sértődöttségét, bánatát. Jó szívet kell ödeléni ahhoz az asszonnyhoz és azt mondan: Örömet akartam szerezni, de érzem, hogy nem vagyok ehhez elég erős egymagamban. Segítsetek nekem. Tekintsétek ezt csak kezdetnek, utkeresésk s vállaljátok a munka további kiépítését. Örömmel és nehezletlen nélkül engedem át a vezetést annak, aki többet tehet nálam. En maradok az eszme egyszerű munkása. Ha ezt a pár szót szívből el tudja mondani, utat is talál a szívekhez. Hiszen már ott szunnyad mindenki a vágy, hogy ő is teheszen, többet teheszen. Ezt a vágyat kell öntudatra ébreszteni. Tudjuk, milyen hűséges tagja volt előbbi lakhelyén a MANSZ Leánykörének. Beszéljen az asszonyoknak, leányoknak ott végzett munkájáról. Kérje őket, fogják meg egymás kezét a hegyek között elbújt kicsi faluban is. Dolgozzanak közösen, mindenki azt, amire legjobban ért. Keressek meg a falu fájo sebeit és nyithatóságukat szeretetükkel. Találják a magyar öntudatot és építsék ki azt az összletartást, amely nehéz órákban nemcsak megtartja, de meg is erősíti, teljes diadalhoz juttatja ezt a szegény, küzdő magyarságot. Várjuk sorait és készséggel segítjük minden szándékában!

VITAJECOL

a gyermeki szervezet erősítésére kiválóan bevált A- és D-vitaminban gazdag, csaknem izetlen és szagtalan

CSUKAMÁJOLAJ

A Vitajecol a gyermekek teljeslet fejlődését biztosítja, csontrendszerüket erősíti, munkabírásukat fokozza s mivel csaknem izetlen és szagtalan, minden gyermek szívesen szedi. Minden gyógyszerárban kapható. *Krompecher* tápszergyár készítenye.

A M I K O N Y H Á N K

Ürücumb vadasan.

Az ürücumbot megfőztítva, leforrázzuk. 1–2 napra pácha tesszük. Használat előtt beszőzük, füstölt szalonnaszeletekkel tüdzeljük a hús nagysága szerint. Egy jó kanál zsírt teszünk alája és a pácból a zöldséget. A húst, a zsír és zöldség hozzáadásával sütjük. Sütes alatt a pácével többször öntözzük. Ha a hús megpuhult, kivesszük, a megpirult zöldséget egy evőkanál lisztel, cukorral meghintjük, kissé pirítjuk, vízzel vagy páclével feleresztjük, szítán áttörjük, tejfellel ízesítjük. Az áttört levet a felszeletelt húsról öntjük s újra áttöröljük. Zsemlyegombócot adunk hozzá. — Ha a hús a sültöben lassan puhul, még a tűzhegyen lábasban párolhaljuk.

Rizsleves borjűmellel és spárgával.

20 dkg letisztított borjűmellel apró darabokra vágunk és megfőzzük, bőven leveződséggel. Spárgafejeket kissé sózott vízben puhára főzzük. Egy csupor rizst félig megfőzünk, kevés vajat rántást készítenk, felengedjük a húslével, bele tesszük a rizst s lassan addig főzzük, míg a rizs megpuhul. 2 tojás sárgáját tejfellel és a spárgalé felével elkeverjük, bele tesszük a spárgafejeket, ráöntjük a forró levest, a húscsokkákat és azonnal tálaljuk.

Borjűmirigy leves.

A borjűmirigyet vízben kiáztatva egyszer felforratjuk, hártványát lehozzuk. Vajjal és liszttel világos rántást készítenk, fél hagyományi karikát fonyasztunk benne, a vagdalt mirigyet és zöld petrezselymet beledva pároljuk. Majd kellő mennyiségű hús vagy zöldséglével feleresztjük s együtt főzzük jó félóránig, 2 tojás sárgáját elhabarunk benne és pirított zsemlekockát adunk bele.

Majorannás bárány.

Szép kövér tejés bárány hátsó negyedét vesszük. A csontokról nagy falatnyi darabokban leszeljük a húst s a csontokat zöldséggel, hagymával, sóval, kevés vízben megfőzzük. A bárányhúst forró zsírral, evőkanányi majorannával, sóval fedő alatt pároljuk, míg a levét elfődi. Ekkor meghintjük kevés liszttel, rászűrjük a csonttét, s azzal addig pároljuk, míg a hús puha lesz. Tálalás előtt tejfelt adunk bele.

Ürühús vörös borban.

Egy szép ürücumból újnyí szeleleteket vágunk jól megvervegetjük, sóval, borsal meghintjük és zsírral kikent lábasba rakjuk. Minden réteg húsrá vagdalt hagymát és kis fűszert szórva. A telejére még egy két habérelvet teszünk s vörös bort töltve rá, fedő alatt puhára pároljuk a húst. A végén az átszűrt levet egy kis barna rántással elfőzzük s a szépen feltálalt húsrá töltjük.

Szardellás pástétom

Negyed kiló borjűhúst és negyed kiló sertést hagymával megstűntük és húsőrön kétszer átदारáljuk. 15 dkg. vajat habosra keverünk, beleadunk 15 szem kaprioglyót, apróra vágva, 4 szardellát áttörve, 3 evőkanál tejfellel, fél citrom levét, só s mindent jól összekeverjük. Formát kikentünk olajjal, belenyomkodjuk a pástétomot és jégre tesszük. Kiborítva különféleken besdízzük, lehet majonézzel bevonní, sűrű aszpikkal leönteni és tojás karikákkal díszíteni.

Tojás fiesolei módon.

Sűrű sóskamártást öntünk egy tűzálló tálba. Ráarakunk füstölt nyelvet vagy sonka szeleteket, hogy leleppje a sóskát. Egyenként vigyázva nyers tojásokat öltünk egymás mellé, megszózzuk és reszelt sajttal megszórjuk. 4 tojásból kemény habot verünk, beleadunk a 4 sárgáját, kis só, ráöntjük a tojásokra s jó negyedórára a sütőbe tesszük.

Oroszkrem

5 tojás sárgát, 5 kanál cukorral és 1 kanál rummal jól kikavarunk, azután mindenféle vagdalt gyümölcsöt teszünk bele. Pár órára hideg helyre tesszük, közvetlenül a tálalás előtt 5 deci tejszínből kemény habot verünk, könnyen hozzákeverjük, poharakba osztjuk szét. Minden pohár telejére egy kis tejszínhab figurát nyomunk s egy szem cukrozott gyümölcsöt teszünk.

Mandula csók.

3 tojás kemény habjába 25 dkg. porcukrot adunk és 25 dkg. hámozott mandulát finoman s szálkásra vágunk, közé keverjük s ostyára halmokat rakunk. Nagyon gyenge sütőbe tesszük, inkább szárítjuk.

Az 1. számú kereszt-rejtvényünk díjai:

I. díj: 5 ÚVEG

DRÉHER SZENT ERZSÉBET TÁPSŐR.

II. díj: Három drb művészi

levezelőlapra jogosító utalvány

DRUNHUBER BÉLA

udvari és kamarai fényképész

(Budapest, VII., Baross-u. 61.,

műtermébe.

III. díj: Egy utalvány arckézelésre

nomes MÁRKUS EMILNÉ

„EVORA”

kozmetikai műtermében

Budapest, IV., Veres Pálné-utca 4.

Apponyi-tér mellett. Tel.: 183-603

IV. díj: 3 darab művészi levezelőlap

FORCHÉ ROMÁNA fényképésznő

Budapest, V., Lipót-körút 32. sz.

V. díj: Egy női kalapalakítás

Tiroly Károly VIII., Rákóczi-út 8/b.

VI. díj:

Egy

KOLOZSVÁRI gyógyszappan

csomag.

Tartalma:

1 drb Szent László fertőtlenítő szappan. — Állandó használatra megóvja iskolás-gyermekünket a fertőző betegségektől.

1 drb Szent László fertőtlenítő fogkrém és
1 drb Kénsalicil gyógyszappan.

Gyártja és adja a Kolozsvári (Heinrich J.) Gyógyszappangyár R. T.

Budapest, X., Hölyg-utca 3. szám.

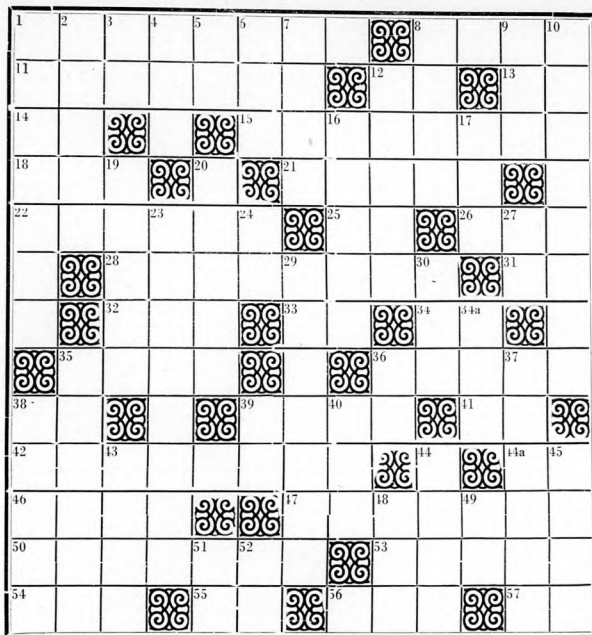
Rejtvényrovatunkat minden hónap 15-én megjelenő számunkban közöljük.

REJTVÉNYEK

Vízszintes sorok :

1. A régi időben a pálinka neve.
8. A Havai szigeten a tűzhányók istensége. (Folyt. 10 függ.)
11. Híres indiai gyémánt.
12. Alpár Rudolf névbetűi.
13. Azonos magánhangzók.
14. Véd.
15. Eldöntetlen.
18. Ásvány.
21. Nevelő, más szóval.
22. Férfinév.
25. Zárban van.
26. Sportegyesület. nevének rövidítése. Fölös ékezet.
28. Megfélemlít.
31. Ásvány.
32. Vissza : Kopasz.
33. Kötőszó.
34. Kötőszó.
35. Kűszönővény.
36. Incelkedő, más szóval.
38. Azonos mássalhangzók.
39. Úgy legyen, idegen szóval.
41. Névmas, többes számban.
42. Szekta. Követői az emberiség ősapáinak részbeni visszaállítása törekednek.
- 44a. Nem kér, sőt . . .
46. Női becenév.
47. Tengeri nimfa.
50. Fűvös hangszer.
53. Más irányban megy.
54. Nem kevés.
55. Betű fonetikusan.
56. Férfi becenév.
57. Időhatározó szó.

1. sz. Keresztrejtvény.

42. Szekta. Követői az emberiség ősapáinak részbeni visszaállítása törekednek.
- 44a. Nem kér, sőt . . .
46. Női becenév.
47. Tengeri nimfa.
50. Fűvös hangszer.
53. Más irányban megy.
54. Nem kevés.
55. Betű fonetikusan.
56. Férfi becenév.
57. Időhatározó szó.

Függőleges sorok :

1. Az alföldi köznép a pálinkát így nevezte.
2. Van ilyen katona.
3. Felkiáltó szócska.
4. Kötőszó.
5. Kazánban van.
6. Van ilyen szó.
7. Női név.
8. Sajtoló.
9. Norvég költő (1833 - 1908).
10. 8 vízszintes folytatása.

12. Vissza : Nevelőintézet.
16. Vesszőnyaláb.
17. A fában él.
19. Csillag, idegen nyelven.
20. Női fejdísz.
23. Orosz férfinév.
24. Mutató szócska.
27. Állóvíz.
29. 3000 m-re emelkedő hegyes vidék Ny.-Szudánban.
30. Van ilyen tan.
- 34a. Kötőszó.
35. Attila utolsó felesége.
36. Névmas.
37. Női fejdísz.
38. Síma felületű.
39. Keresztül.
40. Mezőgazdasági szerszám.
43. Rizsből, pálmamagvakból erjesztett szeszes ital.
44. Pontyfélé csontos hal.
45. Órlemény.
48. Eredetben van.
49. Vissza : Névmas többesszámban.

51. Lekvár.
52. Vissza : Névmas.

Betűrejtvény.

H	Di	$\hat{a}=0$
R	Zárkázárka	

A 12 sz. keresztrejtvényt helyesen fejtették meg és jutalomban részesülnek :

1. Solty Jenő, Budapest, 5 üveg sőr.
2. Soós Gézáné, Tápíószezős, 3 fénykép készítéséhez utalvány.
3. Arz Gizella, Budapest, utalvány egyszerű arckezelésre.
4. Farkasné Z. Irén, Rákosszentmihály, utalvány egy női kalap alakításához.
5. Spanráth Györgyné, Budapest, utalvány 3 drb. fénykép készítéséhez.
6. Heinrich Erzsébet, Budapest, szappan és fogkrém.

A Magyar Asszonyok

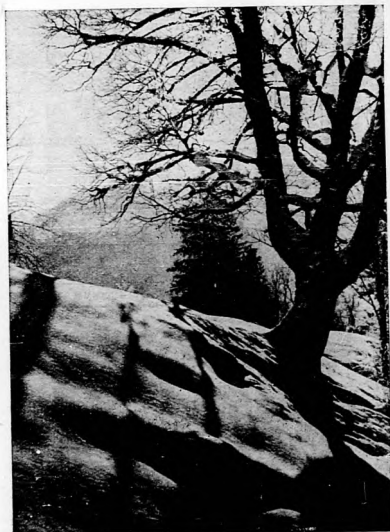
Nemzeti Szövetsége

csoporthoz szövik a legszebb
és legértelmezőbb ruha- és
kézimunka-vásznát

**Népművészeti munkákat
állandóan szállítanak!**

**Magyar Asszonyok Nemzeti
Szövetségének művészi
kiállítású jelvénye az Orsz.
Központban darabonként
80 fillérért kapható.**

Nemes Márkus Emilné

EVORA kozmetika.

Különleges egyéni bőrápolás, szemölcs- és hajszáلتávolítás villannyal. Kvarc. Tanítványok tökéletes kiképzése.

Budapest

IV., Veres Pálné-utca 4., félem.

Telefonszám: 183-603.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: **AMBRÓZY MIGAZZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ.**

Kiadja: **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége.**